

Новини ▶ 7

Рекорден ръст на вноса през ноември

Компании ▶ 14

Wolf Theiss привлече служителите на конкурента си DLA Piper

▶ Ричард Клег, управляващ партньор, Wolf Theiss

Пари BONNIER
pari.bg

Вторник

11 януари 2011, брой 7 (5066)

USD/BGN: 1.51579

▲ +0.45%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.29030

▼ -0.45%

Българска народна банка

Sofix: 361.73

▼ -0.78%

Българска фондова борса

BG40: 119.26

▲ +1.13%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Шоубизнесът не помага на земеделието

Новини ▶ 7

М-Tel се отказа от рекламната си агенция DDB

Пазари ▶ 11

Новите акции в Европа са най-доходоносни

Медиен бизнес ▶ 22

Нишовите канали са бъдещето на телевизията

▶ Красимир Николов, управляващ директор на FOX International Channels за България и Балканите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Колоритната борба на земеделския министър за качествени храни и опитите му да контролира цените не може да прикрийт нерешените проблеми в сектора ▶ 4-5

Печеливш
Георги Узунов

Книжката на горнооряховската компания „Захарни заводи“, в която основен акционер и председател на надзорния съвет е Георги Узунов, поскъпнаха с близо 20% по време на сесията на Българската фондова борса. Акциите достигнаха цена 1.90 лв. за брой, а общия брой на изтъзруваните книжа беше близо 1500.

Губещ
Красимир Дачев

Над 12% загуби от своята пазарна капитализация производителят на целулоза „Свилоза“ АД, в която водещ акционер е Красимир Дачев. Цената на акциите в компанията се понижиха до 1.46 лв. за брой, а по позицията преминаха над 1600 акции.

Мнения

► **По темата: Застой в растежа на кулите към небето.** Крайно време е МРРБ и МТИТС да си оправят наредбите и да резламентират строителството на небостъргачи във зоните на летищата. В София има множество проекти със нарушения, които са тръзнали единствено и само поради подкупни чиновници по общините и МРРБ.

Минка Спасова

► **По темата: Унгария омекна за медийния закон.** Парадоксът е, че има части в закона, които се използват в други европейски държави! Там проблем няма, но в Унгария има!!! Но в Унгария има групи, създаващи анархия, както у нас, които са създадени само за това - създаване на дисбаланс в държавата.

Донка Жечева

Да, ама не

„Тройката”: Подкрепяме ви за Шенген, но първо изпълнете критериите

► **България ще влезе в Шенген, когато изпълни критериите за това, казват посланикът на Унгария в България Юдит Ланг, на Белгия - Марк Микелсен (вляво), и временно представляващият Испания Луис Кановас дел Кастильо Муньос (вдясно)**

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Дипломатическите представители на Унгария, Белгия и Испания се надяват България да се присъедини поне до края на юни, но не се ангажират със срокове

България ще влезе в Шенгенското пространство, когато изпълни критериите за това. Около тази позиция се обединиха посланикът на Унгария в България Юдит Ланг, посланикът на Белгия Марк Микелсен и временно

представляващият Испания Луис Кановас дел Кастильо Муньос. Те изразиха принципната си подкрепа за влизането на България в Шенген, но и акцентираха, че датата за членство зависи от действията, които ще бъдат предприети, за да отговори страната на изискванията. Държавите са представители на т.нар. „тройка”. След приемането на Лисабонския договор председателското място в рамките на Евросъюза се заема от дадена държава за 6 месеца, но тя работи в тясно сътрудничество и със следващите две в списъка.

Подкрепена с „ако”
Една от целите на унгарското председателство на ЕС, което започна през януари и ще продължи до края на юни, е именно присъединяването на България към Шенген. „Унгария ще се постарее да постигне консенсус за присъединяването на България до края на нейното председателството”, коментира Ланг.

„Не можем да прогнозираме кога страната ще отговори на критериите. Надявам се това да стане през тази година”, каза Кастильо Муньос. Той припомни, че на самата Испа-

ния са били нужни много години, за да се присъедини към Шенген. Страната е започнала подготовката си още в началото на 70-те години на XX век.

Три са факторите, от които зависи присъединяването на България, акцентира Микелсен. „Първо, трябва да видим резултатите от последните експертни мисии, които все още не са дискутирани на европейско ниво. Второ, трябва да се чуе мнението на Европейския парламент. И трето, влизането на България в Шенген зависи от политическите решения на отделните стра-

ни членки”, обяснява белгийският посланик.

И другите реакции

Междувременно пред „Франс прес” френски дипломати коментираха, че членството на България няма да се случи през март заради слабия контрол на границата с Турция. Подобни коментари се появиха и в германския „Виртшафтсблат”. Германия и Франция са двете държави, които оказват най-активна съпротива на влизането на България и Румъния в Шенген през март.

Дарина Черкезова

pari.bg Top 3

1 Прокуратурата трябва да озантпи опитите на властта да злоупотребява със СРС-та.

2 Вълната от проблемни облигации се укротява през 2011 г. Големите инвеститори очакват още преговаряния, но по-малко от миналата година.

3 Застой в растежа на кулите към небето. Плановите за небостъргачи у нас си остават дълбоко замразени, а един от очакваните проекти - „Ропотамо плаза”, вече официално изчезна.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимир ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

„До средата на годината ще осигурим между 50 млн. и 70 млн. лв. за доплащане за миналогодишната тютюнева реколта

► Георги Костов, зам.-министър на земеделието и храните

Число на деня

800

► хил. са маркираните автомобили в България, които ги грози глоба от 50 лв., ако се приемат промени в Кодекса за застраховането за забрана на маркирането

Пог прожекторите

Искра Фидосова и Менда Стоянова са новите герои от последните СРС-та

От разпространите от РЗС текстове става ясно, че е оказван кадрови натиск върху шефа на Агенция „Митници“ Ваньо Танов

Председателите на бюджетната парламентарна комисия Менда Стоянова и на правната Искра Фидосова бяха уличени от партия РЗС в кадрови натиск в митниците. Партията разпространи чрез медиите поредната порция от скандални записи. Този път под формата на стенограма.

Според текста, изпратен от РЗС, Стоянова и Фидосова са оказвали натиск върху Танов за назначаването на определени лица на високи постове в митниците в Лом и Пловдив. От РЗС обаче не посочват източника на информацията, нито пък дават гаранции за автентичността им. Звукови записи от разговорите също не са раз-

пространени все още, но се очаква това да стане в петък. От ГЕРБ съобщиха, че официалната позиция на партията е да не коментират изяви на РЗС.

Натиск имало, но без ефект

Премиерът Бойко Борисов също потвърди през миналата седмица, че депутати не само от ГЕРБ, а и от други партии са притискали директора на Агенция „Митници“, но той не е поддал. Борисов също спомена името на Фидосова. По думите на премиера няма нито едно назначение на Танов, направено под натиск.

Проверка за законност

Утре парламентарната подкомисия за контрол на ползването на специални разузнавателни средства (СРС) трябва да вземе решение за проверка на скандала със записите на разговорите. Трябва да бъде проучено как са на-

► Според стенограмите Менда Стоянова (вжясно) е лобирала прег Ваньо Танов за шефа на митницата в Пловдив

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

правени те и спазено ли е изискването на съдебно разрешение за използване на СРС-та. Ако такава липсва, подслушването е било незаконно и в нару-

шение на конституционните права за неприкосновеност на личната кореспонденция. Още миналата седмица вицепремиерът и вътрешен министър Цве-

тан Цветанов събщи, че всичко, което се прави, е в изпълнение на българското законодателство. Междувременно ДСБ обяви, че ще поиска Ваньо Танов да

бъде изслушан от комисията за борба с корупцията, след като телефонните му разговори са станали публични.

Мария Веромирова

В броя четете още

Новини ► 8-9

Прелицензирането на фондовете ще разбие съществуващия осигурителен модел

► Николай Мишкалов, изпълнителен директор на „Булстрад Здраве“

Новини ► 7

Автомобилното шоу в Детройт връща смелостта на индустрията

Коментар

Нещо се случува!

Докато бившият пожарник успокояваше нацията, че в България „демократията се е развила“ над нормалното и нему е дадено да я озапти с повечко полицейщина, големите западни медии констатираха, че се случва нещо лошо за техните нормално развити демокрации.

Стана ясно, че американското правосъдие е издало покана за принудително изпълнение на услугата за кратки съобщения Twitter, с която се искат всички трафични и лични данни на няколко свързани с Wikileaks лица, включително адреси, телефони, номера на банкови сметки и карти.

От тях само двама са американци, останалите трима са известният австралийски гражданин Джулиън Асанж, холандски гражданин и

Атанас Чобанов,
bivol.bg

„Притисната икономически между сатрапиите на Китай и Русия и политически от изгубилата реперите си Америка, последният остров на ценностите на свободата остава Европа

исландската депутатка Бригита Йонсдотир.

Именно Бригита Йонсдотир събщи, че е предупредена от Twitter за получената заповед/покана, която в англосаксонското право се нарича с латинския термин subroepa. „Дали си дават сметка, че съм исландски депутат“ попита тя в краткото

съобщение от миналата нощ, което обиколи света за секунди.

Веднага възникна въпросът кои други американски компании са получили подобен документ и как са реагирани. В момента, в който пиша този текст, отговор няма. Twitter поне има ясна политика за защита на личните данни на потребителите си. От фирмата са настояли пред американското правосъдие да разсекрети заповедта, за да може да уведоми потърпевшите и да им даде право да я оспорят по съдебен път в рамките на 10 дни. За другите гиганти като Facebook и Google до този момент не е ясно как са постъпили и дали не са предали всички изискуеми данни зад гърба на потребителите си.

Освен набиращият скорост дипломатически

скандал светът започна да си дава сметка, че нещо не е наред с темелите на американската демокрация. Не точно Първата поправка, не точно свещената неприкосновеност на личния живот, но усещането е тегаво като в романа на Джоузеф Хелър „Нещо се случи“.

Нещо се случува! Нещо, което може да доведе до летален изход за цифровата ни свобода, каквато я познаваме, и да ни накара да я пресъздадем в други форми, които не зависят от централизираните услуги под юрисдикцията на държави, които вместо да се борят с „оста на злото“, започват да прилагат нейните методи. С други думи - да минем в нелегалност.

За мен лично някои събития в забутаната ни европровинция придобиват нов смисъл.

Например прегръдките на американския посланик Уорлик с агента на ДС Петко Арнаудов, които наблюдавах това лято и които ме озадачиха, вече имат някакво логично обяснение. Фактът, че Уорлик омаловажи скандала с разперените (и доста кални) уши на Цветанов и Борисов и де факто ги подкрепи в налагането на незаконна и противоконституционна милиционерщина, също не изглежда вече като изолиран инцидент.

Притисната икономически между сатрапиите на Китай и Русия и политически от изгубилата реперите си Америка, последният остров на ценностите на свободата остава Европа.

Падне ли и този бастион, триумфиратът на сатрапиите Океания, Евразия и Изтазия е на една ръка разстояние. ■

▶ Опитите на Мирослав Найденов да влияе на цените в търговските обекти съвсем не е негова запазена марка. Подобни упражнения правеха и министри от предходни

Шоубизнесът не помага на земеделието

Колоритната борба на земеделския министър за качествени храни и опитите му да контролира цените не може да прикрият нерешените проблеми в сектора

Контролът на цените е забранен плод в пазарната икономика, каквато (се опитва да) е България вече две десетилетия. Въпреки това напоследък сме свидетели на недотам пазарните разбирания за свободното ценообразуване на земеделския министър Мирослав Найденов. Той дори предприе поход из търговската мрежа, за да озапти предпазнично търговците. На Найденов започва да му става навик да гони такива “лоши” търговци и производители. Отвъд пищните акции обаче прозират истинските проблеми в сектора.

Ани Когжаиванова
ani.kodzhaivanova@pari.bg

Като контрола. Но не на цените, а на качеството. Защото редица случаи от последните месеци ни карат да се съмняваме, че държавните институции разполагат с ефективни и модерни инструменти за упражняването на такъв. Остават неизпълне-

ни и обещанията за последователна политика, която да подкрепи биоизземелието, да изправи на крака изнемогващото животновъдство, да ограничи контрабандата и дъмпинговия внос на зеленчуци и плодове. Вместо това продължаваме да сме свидетели на безобразна кадрова политика, скандали и нарушения в разпределението на европарите, които и пиар акциите не може да прикрият.

Кой не се учи от чужди грешки

Двадесет години след рухването на комунизма, чий-

то икономически арсенал включваше и контрол на цените, овладяването им остава блян за мнозина политици и особено за по-популистки настроените. Защо е излишен въпрос - хляб и зрелища е рецептата за народната любов още от античността.

Опитите на Мирослав Найденов да влияе на цените в търговските обекти съвсем не е негова запазена марка. Подобни упражнения правеха и министри от предходни правителства, най-вече леви такива. Последен опита икономическият министър от тройната коалиция Петър Димитров, а резултатът беше точно обратен на очаквания. Проверките и оповестените след тях цени накараха търговските обекти на места да повишат цените, за да влязат в унисон със свои колеги, които продавали по-скъпо. Най-активно с цените на храните се занимаваше пък кабинетът на Виденов, а резултатът от управлението на това правителство все още навява болезнени спомени.

Популизъм го гунка

Акцията на Мирослав Най-

денов из търговската мрежа още в началото си навлече редица критики и набързо бе спретнато друго обяснение от изначално обявения контрол на цените. Тя всъщност трябвало да има “дисциплиниращ” ефект върху търговците. Накрая се оказа пък, че в крайна сметка целта била да се събере информация за статистическите нужди на ЕС. Това влечение на земеделския министър да превръща работата си в атрактивен пиар по подобие на вътрешния министър например логично кара мнозина да видят отклоняване на вниманието от съществените въпроси и проблеми на хранителния сектор. Икономистите от Института за пазарна икономика коментираха опита за въздействие на цените пък така: “В буквален превод тези действия на кабинета може да означават следното: Като нямаме пари за празнични добавки, поне цените ще свалим!”.

Заг паравана

Министерските акции за хляб и зрелища обаче разкриват и проблеми. Със

сигурност контрол върху храните трябва да има. Но не върху цените, а върху качеството. И то не в посока бомбастично създаване на имидж марки като “Стара планина”, а в посока контрол, който да гарантира на потребителите, че това, което консумират, е точно това, което производителите/вносителите твърдят, че е.

Съмненията за неефективния контрол не са от вчера, но стават все по-очевидни. За това говори разпространеното наскоро изследване на една частна лаборатория, което показва, че масово обявеното на етикетите съдържание на диетични хлябове не отговаря на резултатите от анализа.

Още по-фрапираща беше историята с възхода и падението на марката “Стара планина”, от която стана ясно, че държавата не само не разполага с ефективни механизми за контрол, но си позволява и да прави избуързани обвинения, с което почти съсипа четири големи компании.

Сега прожекторите са насочени към новата Агенция

Хляб и пепел Колко диетичен е диетичният хляб

▶ Напоследък в земеделското министерство са на мнение, че зърно- и хлебопроизводителите спекулират с посълването на хляба и дори запозоряха, че има картел на пазара на хляб. Досега обаче доказателства за това от МЗХ не са представили. Но докато се случва спорът за цената, една частна лаборатория оповести госта смущаваща информация от анализи на съдържанието на дванадесет марки диетичен хляб.

▶ Според тях големи производители не обявяват на етикетите си реалното съдържание на продуктите. Разминаванията са за енергийната стойност, процентното съдържание на фибри, соли и захари.

▶ В някои от продуктите били открито високо съдържание на остатъчна пепел, за което се предполага, че се дължи на различни добавки, включително и утайка от кафе, целяща да по-

бри естетическия вид на хляба.

▶ В диетичен хляб пък били открити високи стойности на захар, което дори може да бъде опасно, например за диабетиците, които са се доверили на етикетите.

▶ Занижено било и съдържанието на фибри не само спрямо обявеното на етикета, но и спрямо европейските практики. Според резултатите средното количество фибри е 1.02 грама на 100 грама, докато при проведен тест в Холандия е 5.1 грама.

▶ Разбира се, фирмите производители на продуктите отхвърлиха изнесената информация, заявявайки, че всички продукти са под постоянен контрол. От РИОКОЗ също казаха, че досега не са откривали такива разминавания. Въпреки това потребителите вече са с едно наум и може би държавните контролни органи трябва да оповестят резултатите от свои проверки, най-малкото за да защитят способността си да упражняват качествен контрол върху съдържанието на хранителните продукти.

правителства

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

по безопасност на храните - органа, който министерството ще натовари с големите очаквания по контрола. Още преди тя да е станала факт обаче, се породиха съмнения, че агенцията просто ще обедини няколко структури в една, без да има съответните качествени промени, за да се гарантира истински контрол.

Много въпроси, малко решения

И докато министерството е заето с акции като "Дупетата", "Стара планина" и обиколки по магазините, много принципни въпроси стоят без отговор. Както и редица несвършени предизборни обещания. Като например тези за ограничаване на контрабандата и дъмпинговия внос на зеленчуци и плодове от Турция, Гърция и Македония, както и контрола върху качеството на официалния внос.

Още я няма и стратегията за изправяне на крака на животновъдството. Секторът е в много лошо състояние и на ръба на оцеляването,

а срокът за модернизация на фермите става все по-кратък.

Или пък липсващата политика в направление агроекология и подкрепа за биопроизводителите. В момента в Брюксел се обсъждат вариантите за нова Обща селскостопанска политика на ЕС до 2020 г. И в трите обсъждани варианта има силно завишени критерии за екологичност, а по-радикалният от тях дори предвижда да се отпускат субсидии само за екоземеделие. Ако това се случи, с нищожния дял на биоземеделието, със старата техника и методи в сектора България няма никакъв шанс, казват представители на земеделските сдружения.

Действията на министъра обаче не поражда оптимизъм. Медийното му присъствие засега помага единствено на... медийния му образ. А в средата на втората година от мандата вече е време за хладнокривно начертаване на истинските приоритети и решаване на истинските проблеми. И малко по-малко шоу.

Агенцията по безопасност на храните ще заработи от следващия месец

Новата институция успя да си навлече гнева на гражданския сектор още преди да е станала факт

Новата и дългоочаквана Агенция по безопасност на храните ще стартира в началото на февруари, след като стана ясно, че първоначално предвиденият срок за старт - 1 януари, няма да може да бъде спазен. Депутатите не успяха да гласуват законопроекта на второ четене в пленарната зала преди ваканцията.

Преди тя да стане факт обаче, вече си навлече критики в лицето на коалиция "България, свободна от ГМО". Според сдружението законопроектът за Агенция по безопасност на храните е непрозрачен, не защитава и не отговаря на интересите на българското общество.

Критику

Коалицията твърди, че законът е приет тихомълком на първо четене, набързо измежду многото скандали, разтърсили кабинета, без да бъде подложен на широк обществен дебат, и има сериозни пропуски и недомислия. Така например новата институция трябва да бъде държавна агенция

под шапката на Министерския съвет, а не, както е разписана сега - към Министерството на земеделието и храните.

Като изключително сериозен проблем от коалицията изтъкват и факта, че в законопроекта не е записана основната цел на агенцията - осигуряване на безопасни храни за населението, каквато е европейската практика. Липсва гражданското участие и контрол в работата на агенцията, какъвто е европейският пример - управителен съвет, в който поне 25% от хората са представители на гражданското общество. Няма и нито едно изречение за санкции на служителите, сякаш са безгрешни, възмущават се от коалицията.

Мегаагенция

Близо 3000 служители ще бъдат ангажирани в новата агенция, а бюджетът ѝ е около 70 млн. лв. годишно. Тя ще обедини четири държавни институции с цел да стане единствен орган за контрол на храните, който да контролира близо 140 хил. производители и търговци. Мегаорганизацията се изгражда въз основа на Националната ветеринарномедицинска служба (НВМС) и най-вероятно нейният директор ще стане и ръководител на

ГМО

Храните с ГМО все още нямат специални етикети

▶ Все още няма изработен правилник за прилагането на етикетироването на храните, съдържачи ГМО, съобщиха още от коалицията "България, свободна от ГМО". Те припомниха, че според приетия закон за ГМО храните с генномодифицирани организми трябва да имат специални етикети. "Вие да сте видели някъде подобни етикети, ние отчаяно търсихме, но не откри-

хме", заявиха от организацията. Те настояха МЗХ да приеме нарежда за етикетироването на продуктите. "Искаме всичко, което се съдържа в нашата храна, да го видим в етикетите, това е наше човешко право", категорични са от коалиция "България, свободна от ГМО".

▶ Темата ГМО изплува дори в WikiLeaks. От документ, публикуван там, става ясно, че властите в САЩ са оказвали натиск над страните от Европейския съюз с цел да не се забранява производството на ГМО на европейска територия.

новата агенция. Това обаче ще решава премиерът, а предложенията за назначения идват от земеделския министър, който вече ги е предоставил на Бойко Борисов.

Агенцията ще поеме и функциите на регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) към Министерството на здравеопазването, свързана с контрола върху храните, с изключение на бутилираните води. В агенцията ще се влее и Националната служба за растителна защита с изключение

на Института за защита на растенията. Дейността на областните дирекции "Земеделие", свързана с контрола на съответствието на качеството на пресните плодове и зеленчуци преминава към новата агенция. В структурата на агенцията ще бъде създаден център за оценка на риска, който ще се занимава с научна работа.

За такава агенция се говори от няколко години, тъй като България е една от малкото страни в ЕС, която няма единен контролен орган за храните.

Пари

ЗА БИЗНЕС МОЖЕ ДА СЕ ПИШЕ ИНТЕРЕСНО

Абонирайте се за обновения вестник Пари с 30% отстъпка от коричната цена.

ЗА ЗАЯВКИ: WEB. [HTTP://PARI.BG/STATIC/ABONAMENTNA_FORMA](http://pari.bg/static/abonamentna_forma) . MAIL. SALES@PARI.BG . TEL. +359 439 58 53

Отпуските от 2010-а ще се ползват до края на 2012-а

Работодателите трябва да направят план за ползване на отпуските до 31 март

Неизползваната отпуската от 2010 г. ще може да се ползва до края на 2012 г. Това ще бъде предложено днес в Народното събрание като промени в Кодекса на труда, съобщи Светлана Ангелова, заместник-председател на парламентарната комисия по труда и социалната политика. С тези промени вече е ясно какво ще се прави с отпуската от 2010-а - единствената година, която беше извън всички идеи за промени в ползването на отпуските.

Новите принципи

„Оттук нататък водещ принцип за ползването на отпуските ще бъде двегодишният им давностен срок“, коментира Тотю Младенов, министър на труда и социалната политика. Изпълнителният секретар на КНСБ Чавдар Христов обясни, че при решението за тези промени е надделяло разбирането за това, че трябва да има отношение към правата на хората.

Всеки работодател ще трябва да изготви списък с график за ползването на почивни дни от служителите му. Срокът за подготовка на този график за настоящата година е 31 март, а за всяка следваща година ще бъде 31 декември на предход-

ната година. Социалният министър обясни, че сега работодателите имат по-дълъг срок, защото промените се правят в движение.

Служителите ще имат право да отлагат до 10 дни от неизползваната отпуската от 2010 г. по лични причини. Това ще става, след като се съгласува с работодателя. Толкова дни може да отложи и работодателят по производствени причини, ще предложи ГЕРБ.

Министерски съвети

„Приоритет в графика трябва да се дава на отпуската за текущата година, а след това да се мисли как да се използват дните от предходните години“, коментира социалният министър. По думите му нещата трябва да бъдат гъвкави и да може да се променят в движение. „Може да има гъвкавост, но всичко трябва да стане с писмени договори“, обясни министърът.

Тотю Младенов каза още, че Главната инспекция по труда ще проверява дали фирмите са направили графици за отпуските и дали не нарушават правото на служителите си да ползват полагащата им се платена почивка.

Рагослава Димитрова

► Социалният министър Тотю Младенов и зам.-председателят на парламентарната комисия по труда и социалната политика Светлана Ангелова решаха какво ще се прави с отпуските от 2010 г. Предложенията им ще бъдат внесени днес в Народното събрание

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пловдив търси 8 млн. EUR чрез нов облигационен заем

Ръководството на общината обоснова плановете с очаквани по-малко приходи през следващите години

Общинската администрация на Пловдив поиска да бъде гласуван нов облигационен заем на стойност 8 млн. EUR. Това е вторият опит на сегашния управляващ екип да изтегли пари на кредит след неуспеха през 2010 г., когато от Европейската банка за възстановяване и развитие бяха поискани 30 млн. лв. за ремонт на второстепенните улици на града. Според зам.-кмета на община Пловдив Александър Константинов вече има предварителна оферта от страна на австрийската търговска банка, която е готова да отпусне исканата сума при лихвени условия от EURIBOR плюс 4% лихвена надбавка, което за момента означава приблизително 5%.

Срокът на заема е минимум 10, максимум 15 години. Всъщност при одобряване на обществена поръчка от общинския съвет на Пловдив всички банки ще трябва

► Средствата от заема ще бъдат предназначени за реконструкция, разширение и ново строителство на детски заведения, спортни и инфраструктурни проекти в Пловдив

да се състезават с тези показатели, обясни Александър Константинов.

Проекти

Средствата от заема ще отидат почти поравно за реконструкция, разширение и ново строителство на детски заведения, спортни и инфраструктурни обекти, каза Константинов. Той не изключи

възможността общинските съветници да вземат други решения с колко и какви обекти да бъдат финансирани. Технически е възможно всички обекти, предложени от администрацията, да бъдат завършени за 12-18 месеца, колкото е и кратисният период на търсеня облигационен заем.

Според зам.-кмета Кон-

стантинов през следващите 15 години Пловдив ще бъде един финансово стабилен град, дори след като изтегли и втори заем. „Според закона ние не можем да привлечем заемни средства повече от 15% от собствените приходи, но в най-лошия случай годишните погашения няма да надвишават 7-7.5 млн. лв. при 100 млн. лв.

собствени приходи“, заяви Константинов.

Бюджетни параметри

През последните няколко години Пловдив е формирал бюджет от 200-220 млн. лв., като около 100 млн. лв. са собствените му приходи. „За периода 2008-2010 градът е живял в относително финансово охолство. На практика за три години са инвестирани 4 бюджета“, казва Константинов. Допълнителните 100 млн. лв. са формирани приблизително така: 27 млн. лв. от приватизационни сделки, около 30 млн. лв. остатък от предишния облигационен заем и около 50 млн. лв. приходи от депонирането на софийския боклук. „През 2010 г. изразходвахме тези допълнителни финансови средства и затова ще опитаме да изтеглим този нов заем“, обоснова търсенето на кредитни пари Александър Константинов. Той добави също, че през тази година Пловдив ще получи от държавата с около 20% по-малко средства в сравнение с предишните три години, когато е получавал по около

100 млн. лв. „Това също ни принуждава да търсим допълнително финансиране за града“, поясни заместник-кметът.

От 2011 г. обаче Пловдив започва да плаща главницата по 50-милионен облигационен заем, изтеглен преди три години, и това прави по около 5 млн. лв. годишно.

В егун ген

По стечение на обстоятелствата единственият възможен ден за гласуването на новия облигационен заем е 28 януари. Според новия Закон за бюджета общинските съвети имат възможност да правят нови дългове не по-късно от 39 месеца от тяхното избиране. А според законите разпоредби за теглене на нов облигационен заем гласуването му може да стане не по-рано от 30 дни след проведено обществено обсъждане. „Засичането“ на тези две законови изисквания направи датата 28 януари единствено възможна за гласуването на нов дълг, заключи Александър Константинов.

Михаил Ванчев

Рекорден ръст на вноса през ноември

Износът също продължава да расте, а дефицитът по търговската сметка да е висок

Износът на България продължава да расте и през ноември, а вносът през единнадесетия месец на миналата година е скочил рекордно с 39.2%, сочат данните на Националния статистически институт. За периода януари - ноември 2010 г. общият износ от България се е увеличил с 31.8% спрямо същия период на миналата година, а само за ноември увеличението е 33.3% на годишна база.

Вносът също расте, като за първите 11 месеца на миналата година се е увеличил с 11.7%, а само за ноември увеличението възлиза на 39.2 на сто.

В Евросъюза

За първите единадесет месеца на миналата година износът за страни от ЕС се е увеличил с 23.7%, а през ноември растежът възлиза на 26%. Тенденцията за най-голям ръст продължава да бъде при суровините и необработените материали, а спад бележат само безалкохолните напитки и тютюнът.

В края на декември данните на европейската

статистическа служба Евростат показаха, че България е първа по растеж на износа в Европейския съюз.

Вносът от страните членки за същия период се увеличава с 9.8%, а за ноември е 35.6%. Най-голям е обемът на износа за Германия, Италия, Румъния и Гърция, които формират 61.6% от износа за страните членки на ЕС. Износът за Италия се е увеличил с 39.1%, а този за Румъния - с 33.3%.

Ръстът на износа за трети страни през първите 11 месеца на миналата година също продължава да расте - с 46.9%, а за ноември

ръстът е 46.6% спрямо същия период на предходната година. Вносът от трети страни за периода се е увеличил с 9.8%, а за ноември - с 14.6%.

Дефицит

Въпреки рекордното увеличение на вноса през ноември дефицитът по търговската сметка продължава да расте, като за периода януари - ноември се е натрупал до 6.1 млрд. лв. Това все пак е доста по-ниско от първите 11 месеца на 2009 г., когато той е 9.2 млрд. лв. През ноември търговският дефицит възлиза на 1 млрд. лв.

Филипа Рагуинова

23.7

► процента е увеличението на износа за ЕС за януари - ноември спрямо същия период на миналата година

46.9

► процента е увеличението на износа за трети страни през първите 11 месеца на 2010 г. на годишна база

М-Tel се раздели с рекламната агенция DDB

Телекомът си партнираше с вече бившата си криейтив агенция от 2008 г.

Телекомуникационният оператор М-Tel е прекратил сътрудничеството си с едната от двете рекламни агенции, с които работеше досега. Договорът на телекома с агенция DDB Sofia е изтекъл и няма да бъде подновяван. Цялата реклама на компанията се поема от втората агенция Demner Merlicek&Bergmann (DM&B). От М-Tel отказаха коментар.

Раздялата

Операторът избра двете рекламни агенции след конкурс през 2008 г. Досега DDB Sofia се занимаваше с предплатените карти „Прима“ и мрежата Loop, а DM&B с всички останали услуги. През септември миналата година DDB спечелиха приза „Рекламна

агенция на годината“ на рекламния фестивал ФАРА в Албена, както и общо 14 награди за своите кампании. Най-награждаваната им кампания беше именно съвместна работа с М-Tel, но въпреки това явно телекомът не е бил доволен от услугите на агенцията.

Желан работодател

От DDB потвърдиха за в. „Пари“, че раздялата с М-Tel е факт. Те са получили кратко предупреждение, но са останали озадачени от факта, че не е бил проведен нов конкурс, въпреки че мобилният оператор досега винаги е провеждал такива. Предполагаме, че това решение е наложено отгоре, от австрийската компания майка, коментираха от агенцията. В същото време на сайта на рекламната агенция се появи банер с надписа „Това беше техният глас“, който е перифраза на рекламния слоган на мобилния оператор „Това е твоят глас“. М-Tel е един от най-платежоспособните и желани работодатели в България, като по данни на анализаторите от TV Plan/TNS те са заемали 3.71% от целия рекламен пазар в страната през 2009 г.

Пламен Димитров

3.71

► процента е дялът на М-Tel в рекламния пазар

► М-Tel е един от най-желаните работодатели в България

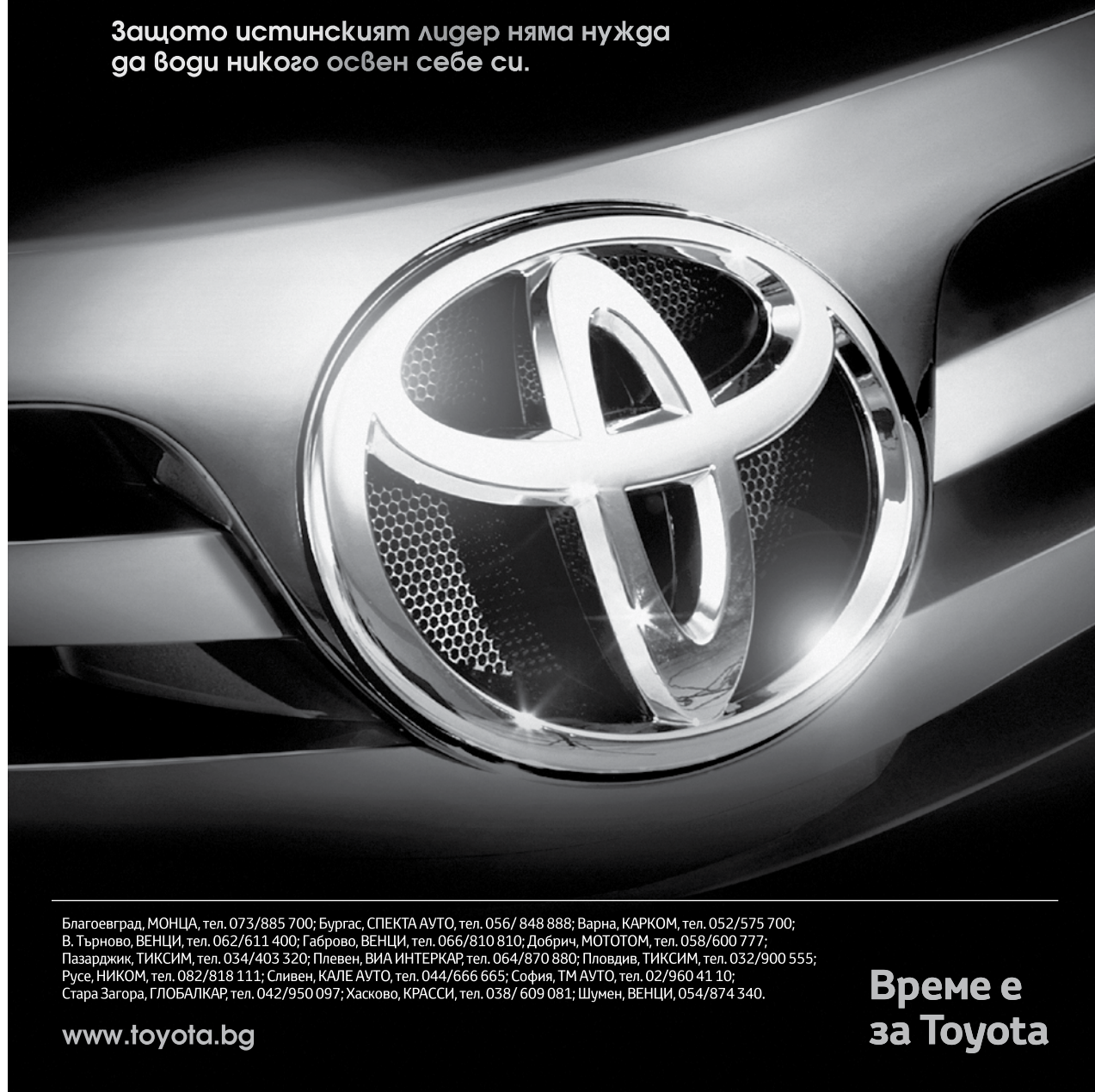
Лидерството не е постижение, то е начин на мислене.

Бъди лидер през новата година. Поръчай TOYOTA сега и се радвай на качество и надеждност още в началото на 2011 г.!

Когато лидерството е в кръвта ти, просто следваш своя собствен път. Свръхваш часовника си с ритъма на своето сърце, вземаш решения според личната си преценка и сам диктуваш правилата. Защото знаеш, че всичко в живота ти зависи от теб и само от теб. Но ако се обърнеш назад и се окаже, че мъглата те следва, не забравяй:

Води се от принципите си • Действай без колебание
Продължавай само напред • Не отлагай нищо за после

Защото истинският лидер няма нужда да води никого освен себе си.

Благоевград, МОНЦА, тел. 073/885 700; Бургас, СПЕКТА АВТО, тел. 056/848 888; Варна, КАРКОМ, тел. 052/575 700; В. Търново, ВЕНЦИ, тел. 062/611 400; Габрово, ВЕНЦИ, тел. 066/810 810; Добрич, МОТОТОМ, тел. 058/600 777; Пазарджик, ТИКСИМ, тел. 034/403 320; Плевен, ВИА ИНТЕРКАР, тел. 064/870 880; Пловдив, ТИКСИМ, тел. 032/900 555; Русе, НИКОМ, тел. 082/818 111; Сливен, КАЛЕ АВТО, тел. 044/666 665; София, ТМ АВТО, тел. 02/960 41 10; Стара Загора, ГЛОБАЛКАР, тел. 042/950 097; Хасково, КРАССИ, тел. 038/609 081; Шумен, ВЕНЦИ, 054/874 340.

www.toyota.bg

**Време е
за Toyota**

Интервю Николай Мишкалов, изпълнителен директор на "Булстрад Здраве"

Прелицензирането на фондо разбие сегашния осигурител

Така за пореден път ще се
МОНОПОЛНОТО ПОЛОЖЕНИЕ

Визитка

**Кой е
Николай
Мишкалов**

► Николай Мишкалов заема поста на изпълнителен директор на "Булстрад Здраве" през септември 2007 г. Преди това е бил мениджър "Жилищно кредитиране" в Пощенска банка.

► **Господин Мишкалов, каква според вас е причината и това правителство да припознае ижеята частните здравни фондове да се превърнат в застрахователни дружества?**

- Според мен основната причина е в това, че в момента правителството е под натиск от страна на ЕК да съобрази националното законодателство с европейските директиви в областта на застраховането. От друга страна, правителството все още няма ясно заявена позиция относно мястото на частните здравноосигурителни фондове в системата на Държавното обществено осигуряване и това прави прелицензирането на здравните фондове най-лесния изход от ситуацията.

► **Основателна ли е тезата, че финансовото министерство желае да събира повече данъци върху полиците? От тази година данъкът за застрахователните дружества се повиши с 2% и ако частните здравни фондове се пререгистрират по Кодекса за застраховането, техните продукти също ще бъдат облагани с по-висок данък.**

- Не, не мисля, че това е сред водещите мотиви за прелицензирането на здравните фондове. Нека не забравяме, че нашият пазар със своите около 40 млн. лв. годишно няма как да е някакъв фискален фактор. Облагането на здравноосигурителните премии с новия данък ще донесе на

хазната приходи по-малко от 1 млн. лв. и няма как това да е сериозен аргумент на фона на общата бюджетна рамка.

► **Очаквате ли отлив на клиенти в такъв случай?**

- Отговор на този въпрос може да се даде едва след като КФН прелицензира здравноосигурителните ни пакети. Ако предлаганите от нас услуги запазят своя обем и обхват, без значение дали са под формата на здравна осигуровка или застраховка "Заболяване", няма основание да се очаква отлив на клиенти, защото практически нашият предмет на дейност ще остане непроменен. Друг е въпросът доколко е уместно дейности като профилактика, проследяване на бременност и раждане да

” Здравното министерство да положи усилия в посока създаване на регламент как здравните фондове да функционират нормално на вътрешния пазар при ясни правила и разделение на покриваните услуги между тях и държавата, и чак след това да мислим за експанзия на европейския пазар

са част от застрахователни пакети, тъй като това не са случайни събития и в тях няма рисков фактор.

► **Какви ще са финансовите и структурните промени за частните здравни фондове?**

- Повечето структурни промени ще са резултат от изискването за по-висок капитал, тъй като в останалите направления разликите в регулациите и отчетността на застрахователните дружества и здравните фондове са пренебрежимо малки. Няма как на пазар за 40 млн. лв. годишно общият капитал на участниците в него да е 92 млн. лв. Ще станем

2

► млн. души са клиенти на частни здравни фондове

Ветете ще ен модел

легитимира
на НЗОК

”Промените не засягат НЗОК. Предполага се, че тя ще продължи да съществува и да оперира по същия начин, както към момента, и така за пореден път ще се легитимира монополното ѝ положение

свидетели на множество сливания и придобивания, а вероятно ще има и фондове, които няма да се прелицензират и ще престанат да съществуват.

► **Какви ще са последиците за клиентите на частните здравни фондове? Ще се ограничат ли услугата, която те получават в момента?**

- Както споменах, зависи от това дали при прелицензирането ще се променят предметът на дейност, обемът и обхватът на предлаганите услуги. Ако те се запазят, а единствената промяна е в правноорганизационната форма, няма причина да очакваме негативни последици или ограничения за нашите клиенти.

► **В каква посока ще поеме здравноосигурителната ни система тогава? Тази идея означава ли, че правителството бяга от реформа в здравеопазването?**

- Прелицензирането на здравните фондове трябва да бъде резултат от ясна и приета с широк консенсус стратегия за развитие на българското здравеопазване и здравно осигуряване, а не отправна точка за последващи реформи. Трудно ми е да прогнозирам в каква посока ще се развива здравноосигурителната ни система, тъй като прелицензирането на фондовете ще ликвидира доброволното здравно осигуряване в сегашната му форма и де факто ще разбие съществуващия в страната осигурителен модел.

► **Какво ще се случи с НЗОК? Ще се заздравят ли монополът ѝ?**

- Предлаганите промени по никакъв начин не

засягат статута на НЗОК. Предполага се, че тя ще продължи да съществува и да оперира по същия начин, както към момента, и така за пореден път ще се легитимира монополното ѝ положение.

► **От здравното министерство твърдят, че промяната ще даде възможност на частните здравни фондове да излязат на европейския пазар на здравни услуги. Ще се случи ли наистина това?**

- Смятам, че ще е по-добре за всички, ако от здравното министерство положат усилия в посока създаване на регламент как здравните фондове да функционират нормално на вътрешния пазар при ясни правила и разделение на покриваните услуги между тях и държавата, и чак след това да мислим за експанзия на европейския пазар.

► **Какъв процент от българите в момента са клиенти на частните здравни фондове и какъв процент са клиентите на застрахователните дружества, които предлагат здравни застраховки?**

- Към момента над 2 млн. души са клиенти на частни здравни фондове, което формира над 5% от активното население в страната. Годишният премиен приход на пазара през 2010 г. ще е около 40 млн. лв. За сравнение отчетените премии по застраховка "Заболяване" при общозастрахователните компании към октомври 2010 г. е 30 хил. лв. При животозастрахователните компании е трудно да се изчисли дялът на застраховките "Заболяване", защото тези застраховки обикновено се предлагат като допълнителни покрития към дългосрочните застраховки "Живот" или се отчитат в графа "допълнителна застраховка".

► **Ще се противопоставите ли отново на идеята?**

- Ние ще изложим официално нашите аргументи против тази идея, но това е само средство. Целта ни е да помогнем на правителството да намери правилния път при формулирането на дългосрочни приоритети и единна стратегия в областта на здравеопазването.

Елена Петкова

Здравното министерство призна за проблем с търговете за лекарства

► Според здравния зам.-министър Гергана Павлова (вясно) здравното министерство ще може да отпусне медикаменти до април

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Ако болниците имат проблем с процедурите, онкоболните ще получават лекарствата си от министерството

Министерството на здравеопазването призна, че болниците може да имат проблем с провеждането на търгове за лекарствата за тежки заболявания. От тази година дейността, с която се занимаваше министерството, беше прехвърлена. Ведомството обаче увери, че дори и някои търгове да се провалят, онкоболните и пациентите на хемодиализа ще си получат лекарствата по стария начин.

Меко казано, притеснения

От началото на тази година отпускането на част от ле-

карства за тежки и редки заболявания беше прехвърлено от здравеопазването към Националната здравноосигурителна каса. Отпускането на останалите ще става по стария начин, но търговете вече трябва да бъдат децентрализирани и вместо от министерството да се провеждат от болниците, в които се лекуват болните. Мотивите на управляващите бяха, че по този начин ще бъде избегнато забавянето, което се получаваше досега и заради което редовно онкоболни се оказваха без медикаменти, а достъпът до тях ще стане по-бърз и гъвкав. Решението обаче предизвика остра реакция от страна на пациентските организации, според които зад него стоят интересите на силни в бранша дистрибутори на лекарства. Организацията обявиха, че вмес-

то да бъде решен проблемът със забавянето в тръжните процедури, той ще бъде мултиплициран, а вината за недостига на медикаменти ще бъде прехвърлена към болниците. Освен това ще се стигне до ситуацията, при която за едно и също лекарство в различни болници ще трябва да се плаща различна цена.

Краткотрайно решение

Зам.-министърът на здравеопазването Гергана Павлова обясни, че министерството ще има възможност да отпусне медикаменти за онкоболни и хора на хемодиализа до средата на април, въпреки че действащите договори и наличните количества са до февруари. Тя призна, че най-вероятно част от болниците ще имат проблем с провеждането на

търговете. "До средата на април да бъдат обезпечени абсолютно всички онкопациенти, които са започнали терапия. Имаме възможност да обясним допълнителни процедури, които да позволят и за по-дълъг период да бъдат обезпечени пациентите", обясни Павлова. Спусната е единна методика към лечебните заведения за провеждане на тръжните процедури, която е съгласувана с Агенцията по обществени поръчки. През тази година е предвидено увеличение на разходите за лекарства за тежки заболявания. Към момента те са около 60 млн. лв. годишно, като прогнозата на здравното министерство е, че през 2011 г. разходите за лекарства за онкоболните ще се увеличат с 12%, а за тези на хемодиализа - с 10%.

Филипа Рагунова

БАН трябва да направи екшън план за реформи

► Сергей Игнатов

СНИМКА БОБИТОШЕВ

Академиците ще създадат консултативен съвет към правителството

Финансовият министър Симеон Дянков е поискал от Българската академия на науките да изготви екшън план за реформирането си, ако иска да получи допълнително средства. Когато има добър план, ще има и добри пари, е обещал финансовият министър. Единствените допълнителни пари, които може да влязат за наука, са 10 млн. лв. от структурните фондове за младите учени. Те са извън бюджета и за тях може да се кандидатства през 2011 г. При среща на

Дянков и образователния му колега Сергей Игнатов с учени от БАН стана ясно, че академиците и член-кореспондентите ще създадат консултативен съвет към правителството за законодателни промени, свързани с БАН. Игнатов за пореден път увери учените, че институтите няма да минават към министерството, както предвиждаше последният законопроект на управляващите.

На срещата учените са поискали подготвяните законодателни промени да бъдат изтеглени. Сергей Игнатов обаче не показа да е склонен на това. В края на януари срещата ще се повтори и на нея ще бъде обсъден Законът за БАН. □

Пазарът не вярва, че Португалия ще избегне спасителното финансиране

Лихвата по дълговите книжа на Лисабон достигна пореден рекорд, преди ЕЦБ да се намеси

Доходността на 10-годишните португалски държавни книжа продължи да нараства за четвърти пореден ден вчера, като достигна нов рекорд от 7.16%. Проблемите на страната се задълбочиха, след като се появиха спекулации, че Германия и Франция притискат Лисабон да приеме спасително финансиране от Европейския съюз и Международния валутен фонд подобно на Гърция и Ирландия. По-късно през деня обаче лихвите паднаха, след като Европейската централна банка (ЕЦБ) се намеси с покупката на правителствени облигации на вторичния пазар, съобщи Reuters.

Структурни слабости

Междувременно германското правителство опроверга информацията, че оказва натиск върху Португалия, а Париж отказа коментар. Испанският финансов министър Елена Салгадо обаче подкрепи Лисабон, като заяви, че съседката им няма да има нужда от външна помощ. "Мисля, че на Португалия няма да ѝ трябва спасително финансиране, тъй като тя изпълнява целите си. Има някои структурни слабости, но страната провежда необходимите реформи", обясни Салгадо. От Европейската комисия пък заявиха, че в момента не се обсъжда помощ за Португалия или за друга държава.

По-различна ситуация

Лисабон поддържа тезата, че няма нужда от спасителен пакет, тъй като ситуацията в страната е много по-различна от тази в Гърция и Ирландия. Според правителството Португалия има по-ни-

сък бюджетен дефицит и дълг, не е преживявала имотни балони, а банките ѝ са стабилни. В края на миналата седмица министър-председателят Жозе Сократиш за пореден път заяви, че страната няма нужда от помощ, тъй като бюджетният ѝ дефицит намалява по-бързо, отколкото е планирано.

Въпрос на време

Анализатори обаче коментират, че е въпрос само на време кога страната ще поиска помощ. Според тях икономиката ѝ е в стагнация и е загубила конкурентоспособност с присъединяването към еврозоната. Ако доходността на правителствените облигации продължи да нараства, Португалия просто няма да има друг избор. Източници на Reuters твърдят, че страната ще има нужда от спасителен заем в размер на 50 до 100 млрд. EUR.

Важен тест

Сериозен тест за възможностите на Лисабон да разчита на финансиране от пазара ще се проведе утре, когато правителството ще предложи 3- и 9-годишни дългови книжа за 1.25 млрд. EUR. За цялата 2010 г. страната ще трябва да пласира емисии за общо 20 млрд. EUR. Резултатите от аукциона в сряда ще бъдат индикатор не само за инвеститорското доверие в Португалия, но и за това доколко е възможно кризата да се разпространи и към Испания. В момента това е най-голямото притеснение, тъй като испанската икономика е два пъти по-голяма, отколкото тази на Гърция, Ирландия и Португалия, взети заедно. При евентуален фалит на Мадрид международният спасителен фонд на ЕС и МВФ, който в момента е в размер на 750 млрд. EUR, със сигурност няма да стигне. **П**

► Министър-председателят Жозе Сократиш смята, че Португалия не се нуждае от помощ, тъй като бюджетният ѝ дефицит намалява по-бързо, отколкото е планирано

СНИМКИ BLOOMBERG

Среща Антикризисна стратегия

► Европейските финансови министри ще обсъдят детайлен подход за справяне с дълговата криза на срещата си в началото на

гругата седмица. Според източници на Reuters пакътът включва следните елементи:

► Изпълнение на мерки за намаляване на дефицитите, които вече се прилагат от много държави
► Довършване на стабилизиранието на финансовата

система чрез провеждането на по-строги стрес тестове през първото тримесечие на годината
► Увеличаване на размера на спасителния фонд за еврозоната, което подлежи на преговори с Германия
► Приключване на реформите за икономическо упра-

вление в еврозоната с приетото на необходимото законодателство

► Изпълнение на структурни реформи на трудовия пазар и пенсионните системи, за което Европейската комисия ще направи конкретни предложения за отделните страни.

Бразилия предупреди за търговска война

► Финансовият министър Гиду Мантега каза, че Бразилия ще повдигне въпроса с валутните манипулации през СТО и Г-20

САЩ и Китай стимулират икономиките си, като поддържат валутите си подценени

Бразилия предупреди, че светът е изправен пред търговска война заради валутните манипулации на Китай, САЩ и други държави. В интервю за Financial Times финансовият министър Гиду Мантега каза, че Бразилия подготвя мерки, с които да ограничи по-нататъшното поскъпване на реала, и че ще повдигне въпроса с умишленото обезценяване на някои валути пред Световната тър-

говска организация и Г-20.

Двигател на политиката

"Това е валутна война, която вече се превръща в търговска", коментира Мантега. Търговското салдо на Бразилия със САЩ, което преди показваше излишък около 15 млрд. USD, сега е на червено с 6 млрд. USD заради усилията на Вашингтон да възстанови икономиката, като прилага свободна валутна политика. "Обменните курсове са един от основните двигатели на икономическата политика, дори повече, отколкото производителността", каза той.

Изкривяване

По думите му "подценената валута" на Китай също изкривява световната търговия. "Имаме отлични търговски отношения с Китай, но има някои проблеми... Бихме искали да се направи преоценка на ренминби юана", добави Мантега.

Миналия септември бразилският финансов министър обвини някои богати държави, че умишлено обезценяват валутите си, за да насърчат износа и да направят икономиките си по-конкурентни. За последните две години бразилският реал е поскъпнал с 39% спрямо щатския долар. **П**

Цумат

„Здравата бюджетна политика е много важна за укрепването на световната икономика

► Жан-Клод Трише, председател на ЕЦБ

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Новите акции в Европа са най-доходоносни

Апетитът към риск се завръща все по-трайно на капиталовите пазари, но най-много средства остават вложени в нискорискови схеми

Инвестицията в нови акции на страни от Централна и Източна Европа е била най-доходоносна за 2010 г. Това показват резултатите на взаимните фондове на българските управляващи дружества, класирани по доходност. Категорично първото заема “Аванс IPO Фонд” с възвръщаемост от 23.85% за годината. “Инвестираме приоритетно не само в IPO, но и в акции на нови компании основно в страните от ЦИЕ”, обясни формулата на успеха портфолио мениджърът на фонда Надя Неделчева. Фондът влага в дружества, които съвсем отскоро са на капиталовия пазар, и по дефиниция напуска компании до 4 години след началото на вложението.

Среща в Полша

Според Неделчева голяма част от акциите са на компании от Полша, където миналата година имаше много първични предлагания, като част от програмата на правителството за запълване на бюджетния дефицит чрез продажба на държавни активи. В портфейла на фонда обаче са попаднали и други страни. Резултата тя обяснява със завръщането на апетита към риск у инвеститорите и, разбира се, с направената навреме инвестиция.

Вторият фонд по доходност за 2010 г. е също приоритетно инвестиращ в акции от ЦИЕ и е отново на “Карол”. “Аванс Източна Европа” натрупа доходност от 20.48%. Още в началото на 2010 г. управляващото дружество прогнозира, че пазарите от региона на ЦИЕ ще бъдат сред най-добре представящите се. Окончателните резултати показват, че с най-силен ръст за 2010 г. е украинският пазар, който поскъпна със 70%, което го

прави и един от най-силно представилите се пазари в света. Руският пазар постигна доходност от 23%. Нагоре беше движението и при турския пазар, който поскъпна с близо 25% за годината, както и полският с ръст от 15%. За сравнение българският пазар отчете спад от около 15%. “За съжаление не виждам сигнали за раздвижване у нас”, коментира Неделчева. А това кара все повече управляващи дружества да променят стратегиите на фондовете си и да инвестират повече средства навън, а не в България.

Може и в България

“Бихме инвестирали в IPO и на българския пазар, но всичко зависи от емисията”, твърди Неделчева и добавя, че така чаканите държавни дялове от компании все още не са се появили. За тях няма и никаква яснота кога и под каква форма ще стигнат до пазара. Ако се погледне по-генерално на капиталовия пазар, според Неделчева вече се вижда завръщане на апетита към риск, защото има прилив на средства към фондовете, които инвестират в акции.

Двете схеми на “Карол”, макар и да са водещи по доходност, не са сред лидерите по активи. “Аванс Източна Европа” управлява 9.8 млн. лв., а “Аванс IPO Фонд” е с 5 млн. лв. в портфейла си.

В същото време фондовете с най-голямо увеличение на активите у нас са с нискорисков профил. Парите под управление на “Райфайзен (България) Фонд Защитена инвестиция в Евро” само през декември са се увеличили с 30.5 млн. лв. до 38.8 млн. лв. Активите на ДФ “ДСК Евро Актив” достигат 14.4 млн. лв., като само през декември средствата във фонда

ИЛЮСТРАЦИЯ SHUTTERSTOCK

са нараснали с 13.6 млн. лв. “Напук на коментарите, че 2010 г. ще е годината на високорисковите фондове, при нас има сериозен ръст в понискорисковите схеми”, каза Александър Леков, изпълнителен директор на “Райфайзен Асет Мениджмънт”.

Конкуренцията отпадна

Голямата конкуренция на

фондовете в акции и тези в паричен пазар бяха инвестиции в метали и суровини. Водещият фонд в сектора у нас “Аврора кепитъл” - GLOBAL COMMODITY FUND, обаче постигна само 7% доходност.

“В портфейла ни освен злато влизат и доста други суровини, които поевтиняха миналата година”, обясни резултата на портфолиото

Милен Пенев. Макар че е специалист в инвестиране в суровини, 2011-а и за него ще бъде годината на акциите. “По-сигурно е да се заложи на акции, и то на големи компании, циклични, които в тази средата сега ще отбележат силни резултати”, каза Пенев.

Той очаква проблемите в Европа тепърва да се засилват и това да повлияе на

пазарите от Стария континент. Що се отнася до развиващите се пазари, брокерите залагат на Бразилия, Индия, Турция, Индонезия - малко или много екзотични дестинации. Но екзотиката означава повече риск и в добри условия повече доходност.

Мирослав Иванов

Материалът не е препоръка за инвестиционно решение

Увеличенията на капитала ще са по-успешни през 2011 г.

Анализатори очакват нови инвеститори извън познатите досега да се включат в подписките

Увеличенията на капитала ще стават все по-успешни през тази година. Това прогнозира мениджъри на публични компании и пазарни участници, които в „Пари“ потърси за коментар и прогноза след вълната от желаещи дружества да привлекат свежи пари от капиталовия пазар у нас. В последните няколко седмици на изминалата 2010 г. шест листвани на Българската фондова борса компании обявиха намерения за привличане на 115.2 млн. лв. от пазара чрез емитиране на акции в резултат на увеличение на капитала.

Двойно повече

Най-голяма е сумата, която планира да привлече синият чип „Еврохолд България“ АД. Холдингът ще издаде 62.5 млн. нови акции с номинална и емисионна цена 1 лв. всяка, а ако се запише цялата емисия, капиталът на дружеството ще нарасне двойно до 125 млн. лв. „Имаме уверението на мажоритарния собственик, че ще се възползва максимално от правата, които има, за записване на книга от увеличението на капитала“, каза Кирил Бошов, председател на УС на „Еврохолд България“ АД. По думите му големите миноритарни акционери са позитивно настроени към увеличението

на капитала и са показали желание да се включат в подписката.

След като през юли 2010 г. друг син чип - „Индуриален холдинг България“ АД, набра от пазара малко над 20 млн. лв., в края на миналата година дружеството реши да потърси нови над 10 млн. лв. „Индуриален холдинг България“ е доказано дружество. Емисията е малка, мажоритарът ще запише своя дял и няма да има проблеми с увеличението на капитала“, твърди Илиан Скарлатов, изпълнителен директор на „Кей Би Си Секюритис“, клон България. „Кей Би Си Секюритис“ е посредник по увеличението на капитала на холдинга и на интернет компанията „Инвестор.БГ“ АД. Последното дружество ще предложи акции, с които ще се опита да събере от пазара 3 млн. лв. „Инвестор.БГ“ има ограничен free-float и това е шанс за влизане на нови институционални или по-големи инвеститори“, прогнозира Илиан Скарлатов.

Основна функция

Останалите три дружества, които ще издават нови акции с цел набиране на средства, са собственикът на столичния хотел „Шератон - София хотел Балкан“ АД, „Холдинг Асенова крепост“ АД и „Асенова крепост“

АД. Компаниите ще предложат книга съответно за 17.2 млн. лв., 12.5 млн. лв. и 10 млн. лв.

След изключително ниския интерес към последните няколко увеличения на капитала професионалните инвеститори и мениджмънтът на компаниите се надяват на успешни подписки, които да покажат ще започне ли отново БФБ да изпълнява основната си функция, а именно да бъде алтернатива за финансиране на листваните компании. Освен това се очаква и навлизането на нови инвеститори, прогнозира участници на пазара. „В последните две години фондовата ни борса се беше превърнала в регистратор на отчети и функцията ѝ да осигурява финансиране изчезна. През тази година ще видим размразяване на тази основна функция“, е мнението на Кирил Бошов. Според Илиан Скарлатов през тази година ще се наберат повече свежи пари извън големите акционери.

Надежди за успех

Заради продължил и през 2010 г. спад на борсата и нежеланието за участие в записването на нови акции пазарът е вперил поглед в последната вълна от намерения за набиране на средства чрез нови акции. „Дано повече от обявените

емисии успеят. Това ще катализира желанието на бизнеса да търси средства през фондовия пазар, а не единствено чрез банково кредитиране“, коментира Даниел Димитров, портфолио мениджър в „Реал Финанс Асет Мениджмънт“. По думите му дружествата, прибегнали до тази стъпка, ще са с конкурентно предложение. „Би било хубаво новите емисии да бъдат успешни и това да съдейства

за постепенното отваряне на борсата и привличане на други емитенти“, добави и Петко Вълков, изпълнителен директор на „Бенч-Марк Асет Мениджмънт“. Изявените намерения на мажоритарните собственици за участие в подписките дават сигнал, че увеличенията ще са с по-голям успех за събиране на средства. Пазарът показва, че в тези условия се получават разочароващи резултати,

ако се разчита само на миноритарните акционери за участие в подписките. Медалът обаче има две страни. Ако по-малките инвеститори не участват, това даде възможност на големите акционери да увеличат дела си в компанията при това на ниска цена.

Атанас Христоф

Написаното не е препоръка за сделки с ценни книжа.

Инвеститори искат да записват акции под номинал

► Все повече компании се търкуват под номиналната стойност на акциите си

Заради спада на борсите много от компаниите се търкуват на цени под номинала

Силният спад на Българската фондова борса през последните години доведе до понижение в цените на акциите на публичните компании и голяма част от тях вече се търкуват под номиналната стойност. В същото време според изискванията на Търговския закон при увеличение на капитала не може да се записват акции на цена,

по-ниска от номиналната. Това накара част от инвеститорите на капиталовия пазар у нас да поискат промени в нормативната уредба, които да позволят поне на публичните компании да имат право да увеличават капитала си с цена на книгата, по-ниска от номинала.

Отказ

Именно невъзможността за записване на нови акции под номинала и търкуването им на борсата на по-ниски цени доведе до отказ на емитенти да прибегват до тази стъпка.

Защита на исканията

Аргументите за искането на законодателни промени, които да разрешат на публичните дружества да увеличават капитала на цена под номинала, са,

че за борсово търгувана компания номиналната стойност на една акция има чисто счетоводна стойност.

Пазарът опрегеля цената

Анализатори са на мнение, че цената на книгата на листваните дружества се определя от пазара, като инвеститорите гледат множество фактори, преди да решат на каква цена да търкуват акцията. Разрешението няма да наруши правата на борсовите играчи, категорични са пазарни участници. □

Средства чрез увеличение на капитала

Емисионна цена, в лв.	Общо търсени пари, в хил. лв.	Капитал след подписката, в хил. лв.
1	62 498	124 995
3.60	17 227	5 264
1.03	10 005	67 996
12.40	2 975	1 439
2.70	12 539	5 000
12.50	10 000	1 211

Спекулантите не желаят да участват в увеличения на капитала

В навечерието на 2011 г. няколко публични компании заявиха намерения да извършат увеличение на капитала си. Търсената сума от 115.2 млн. лв. изглежда голяма на фона на символичните обеми на търговия, на които сме свидетели през последните месеци. След сериозния спад на родната борса през последните години е очевидно нежеланието на спекулантите да участват в увеличения на капитала, освен ако те не предоставят голяма премия в цената на акциите.

Компаниите са отчели този факт и увеличенията са насочени към инвеститори с по-дългосрочен хоризонт. Фактът, че дружествата, търсещи финансиране, представляват

Даниел Димитров,
портфолио мениджър в „Реал Финанс Асет Мениджмънт“

„Фактът, че дружествата, търсещи финансиране, представляват различни сектори, показва, че възможности за развитие може да се търсят навсякъде

множество различни сектори, показва, че възможности за развитие може да се търсят навсякъде. Ниското ниво от 2009 и 2010 г. предоставя възможност за растеж.

Дано повече от обявените емисии успеят. Това ще катализира желанието на бизнеса да търси средства през фондовия пазар, а не единствено чрез банково кредитиране. Компаниите, успели да убедят инвеститорите във възможностите си и привлекли капитал, ще получат конкурентно предимство, защото при собствения капитал ангажиментът им е заплащане на дивидент от печалбата, докато при кредита погасителните вноски и лихвите натоварват компанията. □

Има позитивни сигнали от големите миноритарии

Вече сме внесли проспекта за увеличение на капитала в Комисията за финансов надзор, където много ясно и точно е записано за какво ще се използват набраните средства. Те ще са за развитие на трите основни бизнеса на направления на холдинга, като разпределението на средствата ще е равномерно.

Не мога да коментирам поведението на миноритарните акционери. Имаме уверението на мажоритарния собственик, че ще се възползва максимално от правата, които има, за записване на книжа от увеличението на капитала. Разговорите, които сме водили, показват, че големите миноритарни акционери имат позитивна нагласа.

В крайна сметка основната функция на капиталовия пазар е да бъде алтернатива за фи-

Кирил Бошов,
председател на УС на „Еврохолд България“ АД

„В последните две години фондовата ни борса се беше превърнала в регистратор на отчети и функцията ѝ да осигурява финансиране изчезна

нансиране на компаниите. В последните две години фондовата ни борса се беше превърнала в регистратор на отчети и функцията ѝ да осигурява финансиране изчезна. През тази година ще видим размразяване на тази основна функция. Не че очакваме чудеса, но ще видим позитивен тренд, макар и малък.

Доколко текущата цена на акциите не само на „Еврохолд“, но и на останалите компании в Sofix отразява реалната стойност на дружествата, всеки може да прецени сам. В последното IPO, което направихме преди 4 години, книгата бяха записани на цена 3.35 лв. за акция. Сега компанията е шест пъти по-голяма по размер на активите и три пъти по-голяма по размер на капитала. Всеки трябва сам да си прави изводите, но ние сме оптимисти. □

Набраните пари от малките акционери ще са повече

„Индуриален холдинг България“ е доказано дружество. Емисията е малка, мажоритарият ще запише своя дял и няма да има проблеми с увеличението на капитала. За „Инвестор.БГ“ това е първото увеличение на капитала. Компанията има ограничен free-float и това е шанс за влизане на нови институционални или големи инвеститори.

„Индуриален холдинг“ изпълни инвестиционната си програма от предишното набране на пари от борсата. Бяха построени двата кораба и бяха завършени силозите на „Пристанище Бургас“. Средствата от сегашното увеличение на капитала ще се ползват за изграждането на нов кораб за речни круизи и за разширяване на силозите на „Пристанище Бургас“. След като един

Илиан Скарлатов,
изпълнителен директор на „Кей Би Си Секюритис“, клон България

„Ако инвеститорите са готови да финансират дружествата срещу собственост, значи ще има увеличения на капитала

път вземе парите и ги инвестирахме според плана, сега е много по-лесно да се издаде нова емисия акции. „Инвестор.БГ“ също имат инвестиционни намерения.

Дали борсата отново се превърнала в алтернатива за финансиране за компаниите, не мога да говоря, защото не обичам да давам крайни оценки. Всичко зависи от поведението на инвеститорите. Ако те са готови да финансират дружествата срещу собственост, значи ще има увеличения на капитала. Трябва да разграничим увеличенията на капитала, защото статистиката включва всички, а повечето нови книжа се записват от мажоритарните собственици. За реално набраните свежи пари извън големите акционери мисля, че тези средства ще са повече през тази година. □

Цената на акционерния капитал се повиши

За емитентите е ясно, че условията на българския капиталов пазар не позволяват лесното поемане на емисии, като цената на акционерния капитал се повиши значително през последните три години.

По тези причини вероятно подписките ще разчитат на друг тип инвеститори извън традиционните заподозрени индивидуални и институционални инвеститори.

Петко Вълков,
изпълнителен директор на „БенчМарк Асет Мениджмънт“

„Подписките ще разчитат на друг тип инвеститори извън традиционните заподозрени

Разбира се, всичко зависи и от параметрите на съответните емисии и предназначението на търсения капитал - за бизнес развитие, реструктуриране на пасивите, приемане на нови акционери и др. Всичко това е пряко свързано към момента и с условията на кредитните пазари. Все пак от гледна точка на пазара би било хубаво новите емисии да бъдат успешни и това да съдейства за постепенното отваряне на борсата и привличане на други емитенти. □

Wolf Theiss привлече служителите на конкурента си DLA Piper

След „разширяването“ адвокатската кантора става една от най-големите в България

► Управляващият партньор на Wolf Theiss за България Ричард Клег приветства новите си колеги от DLA Piper

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка

Кои са Wolf Theiss

- Адвокатската кантора Wolf Theiss („Волф Тайс“) е създадена през 1957 г., като към днешна дата тя е една от водещите правни кантори в Централна и Източна Европа с общо 12 офиса и над 300 адвокати.
- През 2010 г. компанията получава отличието „Адвокатска кантора на годината за Централна Европа“.
- Фокусът на дейността ѝ е международното корпоративно право.
- Кантората откри офиса си в България през 2008 г.
- Българският екип работи за някои от най-големите международни компании в страната, като им предоставя правни услуги във всички сфери на публични и частни корпоративни дела, сливания и придобивания, банки и финанси, недвижими имоти, енергетика (включително и ядрена), телекомуникации, както и по регулаторни въпроси и обществени поръчки.

Българското поделение на една от водещите адвокатски кантори в Централна и Източна Европа Wolf Theiss привлече екипа на конкурента си DLA Piper, след като оттам обявиха, че се оттеглят от България. След разрастването броят на адвокатите във Wolf Theiss вече е 25, а с неюристите служителите се увеличават

до над 30. С новия състав адвокатската кантора ще привлече и нови клиенти, с което става и една от най-големите в бранша, коментират оттам.

Покупка на капри

„Предвид целта ни да подсилваме вече съществуващите си офиси и да

разширяваме присъствието си в Централна, Източна и Югоизточна Европа, решението на DLA Piper да се изтегли от българския пазар беше идеална възможност за нас. Така добавяме група от адвокати с умения и опит на високо ниво към сегашния ни екип в България“, коментира Ерик Щегер, партньор и говорител

на борда на директорите на Wolf Theiss.

„Приветстваме управляващия партньор на DLA за България Анна Ризова и 11-те ѝ колеги в нашия екип и сме сигурни, че те безпроблемно ще се интегрират в него“, коментира Ричард Клег, управляващ партньор на Wolf Theiss за България.

Нещо като трагедия

Всъщност Wolf Theiss има дълга история в привличането на адвокати от т.нар. група Magic Circle - петте адвокатски кантори, считани за най-елитни в Лондон, както и от други водещи кантори. През 2004 г. кантората поглъща бившия офис на Allen&Overy в албанската столица Тирана. През 2006 г.

тък екип от бивши адвокати на Clifford Chance, воден от Золтан Фалууди, се присъединява към Wolf Theiss, за да основе офиса на фирмата в Будапеща. А през 2008 г. американският адвокат Роналд Гивън, който работи близо 30 г. в глобалната фирма Mayer Brown, оглавява офиса на Wolf Theiss в Загреб.

Дарина Черкезова

„Топлофикация-София“ форсира събирането на дългове

По-малко от половината от абонатите на компанията са без задължения

„Топлофикация-София“ ЕАД има план за ускорено събиране на задълженията от абонатите си, който включва завеждане на съдебни дела срещу некоректни ползватели, индивидуална работа с длъжниците за търсене на решение извън съда и подписване на индивидуални споразумения за разсрочено плащане, съ-

общиха от компанията.

Събираемост

В резултат през последния месец се отчита значителен ръст на събираемостта, като към 4 януари 2011 г. 47% от всички абонати са без задължения към дружеството. 19% от клиентите имат до две просрочени сметки, 16% от абонатите са с неизплатени от 2 до 12 месечни сметки, а 18% от потребителите имат повече от 12 просрочени месечни сметки. В последната година „Топлофикация-София“

ЕАД е завела над 8000 дела и по съдебен ред са събрани близо 14 млн. лв. Общо „Топлофикация-София“ ЕАД има образувани над 50 хил. граждански изпълнителни дела за обща сума 120 млн. лв. Само през 2010 г. са сключени около 2300 споразумения за дългове от около 6 млн. лв.

„Длъжни сме да уведомим всички потребители, че „Топлофикация-София“ ЕАД работи усилено за стартиране на съдебни процедури срещу всички некоректни абонати. Така отук

нататък няма да се допусне преминаване в хипотеза на погасителна давност и не е редно хората да разчитат, че старите им задължения автоматично ще изчезнат“, коментира Стоян Цветанов, изпълнителен директор на „Топлофикация-София“ ЕАД.

Законови промени

Като допълнителна стъпка за ускоряване на събираемостта ръководството на „Топлофикация-София“ ЕАД предлага и законови промени, а именно прос-

рочените задължения да се разглеждат по чл. 417 от ГПК, което ще даде възможност да се използва съкратената процедура. Сега действащият механизъм по чл. 410 от ГПК практически забавя моментния паричен поток към дружеството.

Обезценката на търговски вземания се извършва в рамките на годишното счетоводно приключване при спазване на утвърдената счетоводна политика на дружеството. През 2009 г. обезценката на вземанията в „Топлофикация-София“

ЕАД е в размер на близо 15 млн. лв. Счетоводното приключване на 2010 г. предстои, като резултатите ще бъдат публикувани. □

120

► млн. лв. е общата сума на делата, които „Топлофикация-София“ ЕАД е завела срещу неизрядните си клиенти

Virgin иска компенсация от Хийтроу за отлагането на полети по Коледа

Авиокомпанията спира да плаща такси на летището до излизане на резултатите от разследването на случая

Британската авиокомпания Virgin Atlantic обяви, че спира изплащането на такси на лондонското летище Хийтроу, докато се изяснят причините за блокирането на хиляди пътници по време на коледните празници. Превозвачът няма да превежда дължимите суми до приключване на пълното разследване по случая, което се прави от оператора на летището - испанската ВАА. Докладът се очаква да излезе в края на март.

Да поеме отговорност

Силният снеговалеж в Европа доведе до отменянето на стотици полети миналия месец. За няколко дни най-натовареното международно летище в света Хийтроу почти спря работа, а хиляди пътници бяха принудени да прекарат нощта в терминалите. Това се оказа сериозен финансов удар за авиокомпанията. Virgin Atlantic очаква загубите ѝ да достигнат най-малко 10 млн. GBP. Според превозвача операторът ВАА трябва да поеме част от отговорността за клиентите. От испанската компания обаче коментираха за Financial Times, че „условията за ползване на летище Хийтроу не дават основание на Virgin Atlantic или на която да е друга авиокомпания да не плаща таксите си“.

Забавяне

Основната критика на Virgin, която е един от най-големите клиенти на ВАА, беше време-

то, необходимо на оператора, да нормализира работата на Хийтроу. Подобни коментари направи и британският министър-председател Дейвид Камерън. Авиопревозвачът очаква проучването да стигне до причините за забавянето и да покаже „кога летището е можело реално да отвори“, каза главният изпълнителен директор на Virgin Стив Риджуей. „Очакваме компенсация за разходите, които ненужно сме понесли след това“, обясни той. За целта Virgin ще спре да плаща таксите на летището, а след като излязат резултатите от проучването,

заедно с ВАА ще изчислят кой какво дължи.

Проучване

Разследването на случая започна точно преди Коледа. Екип от експерти на различни летища и авиокомпания в момента обсъжда дали операторът е взел правилните решения за възстановяване на работата. В края на декември главният изпълнителен директор на Хийтроу Колин Матюс обяви, че се отказва от бонуса си за 2010 г., тъй като иска да възстанови доверието на клиентите в летището. □

Ефект Превозвачите вече оценяват загубите си

► Авиокомпанията вече започнаха да обявяват загубите си от прекъсването на полетите през декември.
► British Airways оцени ефекта от лошото време на 50 млн. GBP. За миналия месец компанията отчете с 8.3% по-малък трафик, отколкото през декември 2009 г.

Броят на превозените пътници е спаднал до 2.1 млн. души от 2.4 млн. преди година. Обемът на товарите пък е намалял с 10.9%, казаха от British Airways.
► Загубите обаче са по-малки от тези, отчетени при изригването на исландския вулкан миналата година, когато сумата достигна 108 млн. GBP. Стачките на пилотите в авиокомпанията през лятото пък ѝ струваха 142 млн. GBP.
► Френско-холандският

превозвач Air France-KLM определи загубите си от затварянето на някои летища през декември на 70 млн. EUR. Това е два пъти повече, отколкото предварителните очаквания на компанията.

► „Бяха засегнати превозите на пътници и на товари както в Европа, така и в САЩ“, се казва в съобщение на Air France-KLM. Броят на пътниците през декември е намалял с 1.6% до 5.4 млн. души.

► Авиокомпанията Virgin Atlantic обвинява оператора на Хийтроу, че не е разчистил навреме летището от снега

СНИМКА REUTERS

DuPont купува датската Danisco за 5.8 млрд. USD

Със сделката химическият гигант засилва присъствието си в бързо развиващия се хранителен сектор

Химическата група DuPont обяви, че ще купи датската фирма за хранителни добавки и ензими Danisco за сумата от 5.8 млрд. USD. Това означава, че щатската компания ще плати в брой по 665 датски крони на акция.

Сделката

DuPont ще поеме 500 млн. USD дългове на Danisco. За сделката компанията ще използва 3 млрд. USD от паричните си запаси, а останалата сума ще бъде дългово финансиране. Директорите на Danisco единодушно са препоръчали на акционерите да приемат офертата, а DuPont очаква сделката да бъде финализирана през второто тримесечие на годината.

Покупката ще позволи на DuPont да навлезе в бързо развиващия се сегмент на хранителните добавки, в който работят основно малки компании като International

Flavors and Fragrances, съобщиха Reuters. Освен това ще се засили сътрудничеството с Danisco в разработването на технологии за производство на биоетанол.

Стратегическа промяна

DuPont е основана преди близо 210 години и произвежда основно химикали и защитно оборудване. Ком-

75

► млрд. USD е сумата, на която се оценява пазарът на биоетанол второ поколение, според датската компания Danisco

► Придобиването на датската компания Danisco е първата голяма сделка за главния изпълнителен директор на DuPont Елън Кълман, която поема поста преди две години

СНИМКА BLOOMBERG

на семена Pioneer за 7.7 млрд. USD, тя прави стратегическа промяна в политиката си, като навлиза и в сектора на храните. Макар че тогавашният мениджмънт на компанията беше критикуван за високата цена, впоследствие се оказа, че сделката е помогнала на DuPont да оцелее по време на кризата. Придобиването на Danisco е първата голяма сделка за сегашния главен изпълнителен директор Елън Кълман, която поема поста преди две години.

Перспективи

DuPont и Danisco вече имат смесено предприятие за разработване на второ поколение биоетанол. Горивото, което не се прави от растителни култури, се смята за изключително перспективен продукт. Според Danisco пазарът на такъв биоетанол се оценява на 75 млрд. USD. □

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Вид	Борса	Единица	Януари	Февруари
Суров петрол	NYMEX	USD/б	89,07	89,07
Брент	ICE	USD/б	94,67	94,67
Газов	ICE	USD/т	778,75	778,75
Природен газ	NYMEX	USD/MMBtu	4,36	4,36
Бензин 95	NYMEX	USD/т	862	-
Нафта	NYMEX	USD/т	851	-

Фючърси на агрокултури

Вид	Разновидност	Борса	Единица	Януари
Пшеница	Soft Red	CBT	USD/m	285,87
Царевица	Yellow	CBT	USD/m	236,07
Ечемик	Feed	ASX	USD/m	197,65
Памук	No.2	NYBOT	USD/m	3127,43
Kaiko		NYBOT	USD/m	2854,00
Kafo	Arabica	NYBOT	USD/m	5142,20
Соя	No.2	ICE	USD/m	503,38
Захар	White	NYSE LIFFE	USD/m	777,10

Борси: CBOT - Чикагска стокова борса; CME - Чикагска търговска борса; NYBOT - Нюйоркска стокова борса; ASE - Австралийска стокова борса

Спот цени на цветни метали

Вид	Борса	Единица	Цена	Зм.
Мед	LME	USD/т	9384	9380
Калай	LME	USD/т	26125	26200
Олово	LME	USD/т	2642	2622
Цинк	LME	USD/т	2367,5	2388
Алуминий	LME	USD/т	2466	2491
Никел	LME	USD/т	24050	24068
Алуминиева сплав	LME	USD/т	2300	2265

Цени на благородни метали

Вид	Борса	Единица	Купува	Продава
Злато	LME	USD/т.р.у.	1372,7	1373,4
Сребро	LME	USD/т.р.у.	29	29,04
Платина	LME	USD/т.р.у.	1745,5	1747
Паладий	LME	USD/т.р.у.	755,05	758
Родий	LME	USD/т.р.у.	2400	2400

Източник: Bloomberg

Мерни единици: 1 бу. соя = 27.216 кг; 1 бу. царевица = 25.4016 кг; 1USD = 1 U.S. cent
1бу. овес = 15.4224 кг; 1 бу. = 0.4536 кг; 1 cwt = 50 кг; 1 gal. = 3.785 л; 1MT = 1000 кг

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,48812
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,79183
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,46812
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,56441
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,24337
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	27,3667
ДАТСКА КРОНА	DKK	100	2,62454
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	100	1,25000
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,30314
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,91786
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	100	2,64609
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,08121
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,64960
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,30759
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,78321
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,29502
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	100	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75547
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,20780
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,77206
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	100	2,48470
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,10812
ФИЛИПНСКО ПЕСО	PHP	100	3,37456
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,89839
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,56404
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,85528
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	100	2,17769
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,13923
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,94496
ТУРСКА ЛИРА	TRY	100	9,60860
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,49163
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,19236

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предходната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 31.01.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,50021	0,00264
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,96430	0,04050
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,52205	0,00201
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,56981	0,00665
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,28362	0,00691
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	7,93505	-0,02681
ДАТСКА КРОНА	DKK	100	2,62549	0,00032
ЕСТОНСКА КРОНА	EKK	100	2,35132	0,01823
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	10	1,94920	0,00770
ХОНГКОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	2,64219	0,00043
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	1000	6,97465	-0,07923
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	10000	1,66612	-0,00507
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	4,23413	0,02623
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,32885	0,00938
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,82498	0,01888
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,34025	-0,00054
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL		5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,79165	0,00119
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	100	1,23612	0,00114
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	100	4,92057	0,00445
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	100	2,53724	0,00575
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,14974	0,00678
ФИЛИПНСКО ПЕСО	PHP	100	3,41284	0,00873
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	100	5,00891	-0,03605
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,58706	-0,00592
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,92963	0,02212
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	100	2,19251	0,00424
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,16405	0,00153
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,93274	-0,02840
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	100	9,52948	-0,08431
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,51579	0,00678
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,20457	-0,00110
ЗЛАТО (ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2073,83000	28,07000

Обменни курсове на чуждестранни валути към лева за 11.01.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Котировки на взаимните фондове

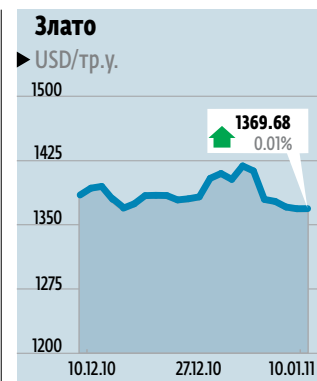
Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	Доходност и Риск									
				От началото на годината (не се анюализира)	Стандартно отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. предяване (анюализиран)	Начало на публ. предяване					
Автора Капитал АД	консервативен	USD	157,67	156,90	156,13	155,74	153,82	153,82	-0,02%	15,66%	-5,43%	-21,05%	21.01.2008
Автора Кепитъл - балансиран	консервативен	EUR	11,87	11,81	11,75	11,72	11,58	11,58	-0,51%	14,43%	2,46%	-9,15%	23.01.2008
Автора Кепитъл - глобал	консервативен	EUR	85,34	84,92	84,51	84,09	82,85	82,85	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - глобал	балансиран	EUR	104,16	103,66	103,15	102,65	101,13	101,13	-0,51%	14,43%	2,46%	-9,15%	23.01.2008
Автора Кепитъл - глобал	балансиран	EUR	827,55	823,54	819,52	815,50	803,45	803,45	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - глобал	балансиран	EUR	191,76	190,85	189,94	189,02	182,63	182,63	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	86,67	86,26	85,84	85,42	83,34	83,34	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	174,91	174,07	173,23	172,38	168,18	168,18	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	350,78	349,11	347,44	345,77	334,08	334,08	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	220,49	219,44	218,39	217,34	209,99	209,99	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	272,45	271,16	269,86	268,56	259,48	259,48	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	високодоходен	EUR	101,05	100,57	100,09	99,61	96,24	96,24	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05	237,91	236,77	228,76	228,76	0,00%	0,09%	1,21%	1,39%	23.09.2009
Автора Кепитъл - основни	консервативен	EUR	240,20	239,05									

Индекс на деня

1.13

▶ процента се понижи испанският индекс Ibex 35 и достигна 9453.36 пункта

” По време на борсовата сесия в понеделник измерителят загуби 108 пункта от стойността си. Високата лихва по испанските облигации оказва силно влияние върху европейските индекси

” Цената на златото отчете леко поскъпване и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1369.65 USD/тр.у. Инвеститорите отново заложиха на метала като сигурно убежище за парите си

Стока на деня

2.81

▶ процента загуби цинкът на борсата в Лондон и достигна 2367.5 USD/m

” На последната борсова сесия цветният метал поевтиня с 69 USD заради слабия интерес на инвеститорите. Независимо от понижението на капиталовите пазари търсенето на метала остана слабо

Проблемите с тръбопровода в Аляска качиха цената на петрола над 89 USD/б

Петролът прекъсна двудневната си негативна сесия и започна новата седмица на зелена територия. При отварянето на азиатската сесия в рамките само на половин час цената му скочи с 2.2% до 90 USD/б. След което последва корекция надолу, но все пак нивото от около 89 USD/б беше задържано. Главната причина за поскъпването беше затварянето на нефтопровода „Транс Аляска“, който пренася около 15% от добития в САЩ петрол.

Работата на тръбата беше преустановена след установяването на теч в подземната част на съоръжението при Помпена станция 1. Според Мишел Игън, говорител на управляващата тръбопровода компания Alyeska Pipeline Service Co., засега не може да се

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” **На борсата в Ню Йорк цената на петрола с доставка през февруари се покачи до 89.3 USD/б, което е ръст от 1.44%**

каже кога точно ще бъде възстановена работата на тръбата. Все пак той успокои обществеността, че тръбата се намира в бетонна обшивка и изтичане в природата няма. Затварянето на нефтопровода принуди

компаниите, управляващи находища в региона, известен като Северния склон, да работят с едва 5% от капацитета си. Сред тези компании са BP Plc., ConocoPhillips и Exxon Mobil Corp. По данни на Alyeska преди аварията тръбата е пренасяла средно по 642 хил. барела петрол на ден, като две трети от това количество е добивано от BP. Също така британската компания притежава 47% от съоръжението, което стана и причината за срив на акциите ѝ от 1.6% до 4.85 GBP. Северният склон на Аляска е третият по обем на петролните залежи американски регион след Мексиканския залив и Тексас.

Според анализаторите на Schork Group Inc. несигурността около редовността на доставките

▶ Нефтопроводът „Транс Аляска“ свързва Северния склон с южното пристанище „Валгуз“

СНИМКИ BLOOMBERG

ще накара инвеститорите да започнат презапасяване със суровината. Все пак обаче те не вярват преустановяването на работата да бъде причина цената да скочи над 100 USD/б. Рафинериите,

които зависят от петрола, добиван в Аляска, все още имат запаси, които ще им позволят да работят нормално до завършването на ремонта, допълват те. На борсата в Ню Йорк

цената на петрола с доставка през февруари се покачи до 89.3 USD/б, което е ръст от 1.44%. Сортът Brent за същия период се търгуваше за 95.17 USD/б, или поскъпване с 1.97%. □

Коментар

Доларът затвърди позициите, спечелени през миналата седмица

Петър Кръстев,
„БенчМарк Финанс“

” **На последната борсова сесия еврото поевтиня с 0.01% спрямо долара до 1.2906 EUR/USD**

Колективното представяне на еврото от миналата седмица продължи и в понеделник, от което най-печеливш се оказа американският долар. Двойката евро/долар се потопи до четиримесечно дъно по време на европейската търговска сесия заради нови притеснения около дълговите проблеми на Португалия. Според водещи информационни агенции Германия и Франция засилват натиска си върху Лисабон за приемането на финансова помощ от ЕС и МВФ. Целта е да се ограничи разпространението на дефицитната криза на Стария континент.

Всъщност натискът върху единната валута бе генериран още миналия вторник, като оттогава най-търгуваният валутен крос загуби близо 3.5%. Веднага след като формира вчерашното дъно, двойката се отправи нагоре, коригирайки голяма част от интрадневната си загуба. Според анализатори предимството остава на страната на долара със следваща техническа цел около 1.2800 EUR/USD, въпреки че еврото първо ще се опита да се отдалечи от текущите си минимума.

Силните петъчни данни за заетостта в САЩ показваха, че все още секторът на труда се задъхва, а текущата безработица от 9.4% ще продължава да пречи на побързия ръст на икономиката отвъд океана. В този смисъл Федералният резерв няма да прекратява текущите си програми за покупка на активи, от което доларът успява да се възползва най-добре за момента. □

▶ Инвеститорите прогълхват да се влияят от дълговата криза в Европа и предпочитат да отбягват еврото

Тежка сесия за индексите в Европа

Последната борсова сесия донесе на европейските борсови индекси понижение от над 1%. Причината за загубите беше рекордно-то покачване на доходността на испанския правителствен дълг. По данни на Bloomberg доходността на 10-годишните испански облигации в ранните часове на вчерашния ден е достигнала рекордните за последните десет години 5.576%. При последвалата корекция този показател успя да се задържи около

5.54% един час преди края на европейската търговия.

Най-лошо пострада италианският индекс FTSE MIB, който загуби 2.09% и се смъкна до 20 115.89 пункта. Силно пострада френският CAC 40. Той се раздели с 1.63% от стойността си, достигайки 3802.56 пункта. Другите два големи европейски измерителя DAX и FTSE 100 потънаха съответно с 1.29 и 0.51% до 6859.94 и 5953.74 пункта.

Георги Георгиев

НАЦИОНАЛЕН ТЕЛЕФОН ЗА ЗАЯВИ
0 7001 7001
НА ЦЕНАТА НА ЕДЕН ТРУДОВИ ЧАСОВ

6000 НАСЕЛЕНИ МЕСТА
ВСИЧКИ КУРИЕРСКИ УСЛУГИ
ДО ВСЯКА ТОЧКА НА БЪЛГАРИЯ

НА ЕДНАКВО
НИСКА ЦЕНА

SPEEDY
LARGEST COURIER BRAND
РЕЧЕНД. СТОПЕНД.

Автомобилното шоу в Детройт връща смелостта на индустрията

Два пъти повече нови коли ще бъдат представени тази година в сравнение с миналогодишното издание на изложението

Най-значимата новост на тазгодишното автомобилно изложение в Детройт не е нов модел кола, а нещо, което ни препраща към края на 90-те години на миналия век - оптимизъм, че ръстът в този пословично цикличен сектор се ускорява. Събитието в Детройт, столицата на американската автомобилостроителна индустрия, отвори врати вчера ексклузивно за журналисти. Официалното название на изложението е Северноамериканско международно автошоу и ще бъде открито за масовата публика между 15 и 23 януари.

Възраждане от пепелта

Автоиндустрията в САЩ обърна четиригодишната тенденция за спад на продажбите през 2010 г. Особено позитивни бяха последните три месеца на годината, при които нивото на продажбите успя да задмине годишното равнище от 12 млн. броя. Повечето анализатори предвиждат двуцифрен ръст през 2011 г. и допълнително развитие през 2012 г. Последният период, в който на американския автопазар имаше три поредни години на стабилен ръст на продажбите, беше в края на 90-те. Специалисти вярват, че продажбите в САЩ може да достигнат до годишни нива от 15 до 16 млн. коли до края на 2011 г. Други все пак са по-сдържани в прогнозите си, имайки предвид постоянно високата безра-

ботица в страната и все още неясното бъдеще на пазара на недвижими имоти. Според по-консервативни изчисления доставките на нови автомобили може да достигнат 12.8 млн. единици през 2011 г. и 15 млн. през 2012 г.

Цунами от нови модели

Докато на последните три издания на изложението ключовата дума беше "спестяване", сега презентациите са доминирани от нови инвестиции и възможности за развитие. Един от знаците за възстановената самоувереност на индустрията е фактът, че на тазгодишното шоу трябва да бъдат представени два пъти повече нови модели, отколкото през миналата година. Очаква се да бъдат разкрити около 40 нови коли за разлика от едва 18 през 2010 г.

Европейско участие

Автошоуто в Детройт е важно и за германците от Volkswagen. Германската компания планира да покаже нова версия на своя модел Passat, който ще бъде сглобяван в първия американски завод на корпорацията. Фабриката на стойност 1 млрд. USD се намира в Чатаногоа, Тенеси, и е почти завършена, като би трябвало да започне работа по-късно тази година. Една от най-разпознаваемите европейски компании - Mini, ще използва шоуто, за да отбележи десетата годишнина от възраждането на марката, случило се отново в Детройт. Автопроизводителят, който е собственост на германския гигант BMW, ще представи новия си модел Расеман.

Американските фенокси

Едва 18 месеца след като

СНИМКИ REUTERS

бяха спасени от банкрут с държавни пари, GM и Chrysler извадиха модели, които бяха номинирани за наградата "Северноамериканска кола и камион на годината". Победителите ще бъдат обявени по-късно по време на шоуто. GM завършиха своето публично предлагане на акции през ноември, което беше най-голямото в историята на компанията. В момента нейните ценни книжа са с 18% по-скъпи, отколкото по време на IPO-то. Очаква се Chrysler да започне своето първично публично предлагане през втората половина на 2011 г. Същевременно Ford Motor Co. задмина Toyota и в момента е вторият автопроизводител на американския пазар по продажби след GM за 2010

г. Акции на фирмата се вдигнаха с повече от 80% от началото на миналата година. Корпорацията отчете ръст на продажбите в САЩ от 19% - най-голямото процентно увеличение от 1984 г. насам.

Японска прагматичност

От Toyota от своя страна се опитват да си възвърнат позициите, разклатени след масивните изтегляния от пазара на дефектни автомобили през 2010 г. Сега японската компания ще пробва да обърне тенденцията на загуба на територии чрез развитието на своя хибрид Prius в цяла серия автомобили, с което да затвърди усещането сред потребителите, че е лидер в "зелените" техно-

Малки и зелени Скъпият бензин стимулира иновациите

► Сред основните теми в Детройт ще бъде и гемонстрацията на нови малки коли, електрически автомобили и хибриди.
► Това логично се случва в момент, когато цените на петрола, а оттам и на горивото по бензиностанциите усилно са се насочили нагоре.

► Сред тези модели е по-голяма версия на пазарния лидер Prius на Toyota, първата компактна сеган версия на Buick, произвеждана от General Motors, и един четвърти концептуален модел от Hyundai, наречен Curb.
► Южнокорейската компания се разраства с темпо, почти двойно по-голямо от това на останалия пазар през 2010 г., заемайки пазарни територии от своите конкуренти с по-ниски цени и репутация за отлично качество.

логии. Другата сериозна японска компания, Nissan, ще пропусне изложението за трети пореден път, но може би ще се завърне през 2012 г.

Това е само малка част от компаниите, които ще присъстват със свои модели на шоуто. Подробности около новите предложения тепърва се очакват. ■

Китай продължава да свива търговския излишък и през 2010 г.

Обвиненията към страната, че умишлено държи нисък курса на китайската валута, остават

Търговският излишък на Китай се сви до 13.1 млрд. USD в края на декември 2010 г., показват данните на правителството. Това е с около 8.6 млрд. USD по-малко от очакваните от анализаторите 9.8 млрд. USD и с около 9.8 млрд. USD по-малко от ноември. В последния месец на годината вносът в страната се е покачил с 25.6% до 141.07 млрд. USD. Износът също нараства, но с по-малък темп - 17.9%. Така разликата между вноса и износа на републиката е достигнала 102.3 млрд. USD в периода юли - септември 2010 г. За цялата 2010 г. търговският излишък на Китай е бил 183.1 млрд. USD. За сравнение - една година по-рано е бил 196 млрд. USD.

Руско-китайска гружба

Един от най-големите партньори на Китай е Русия. Търговията между двете държави е на обща стойност 55.45 млрд. USD, от които 29.61 млрд. USD са внос на китайски стоки. До Русия в търговските партньори на Китай са държавите от ЕС и САЩ. Освен търговията в Китай само за последното тримесечие на изминалата година са направени инвестиции на стойност 23 млрд. USD. Според анализаторите,

ръстът на експорта и намаляването на излишъка са пряко следствие от глобалната икономическа криза.

Стабилност

Още през есента министърът на търговията на Китай Чен Де Минг предупреди за опасността това да се случи. Тогава той побърза да успокои страната, изразявайки увереността си, че тенденцията няма да продължи дълго и положителната динамика на пазара ще се възстанови до средата на тази година.

Новината за финансовата "нестабилност" на Китай се появи на фона на недоволството, разразило се в няколко западни държави от монетарната политика на Пекин. Западът обвинява Китай в умишлено занижаване на курса на китайската валута, което изкуствено увеличава обема на експорта към Европа и САЩ. С най-жестоката критика към Пекин се отчете американският министър на финансите, който беше подготвил специален доклад с изследване за промените в курса на юана и официално класифицира действията на Китай като "валутни манипулации".

Георги Панайотов

Показатели Очаква се над 45% ръст на износа

► До февруари 2011 г. се очаква китайският експорт да се увеличи с 45.7%

и да достигне 94.5 млрд. USD.

► Експортът се увеличава в геометрична прогресия вече трети пореден месец. Тенденция, следвана в по-бавни темпове и от вноса в страната - 44.7%.

► Така Китай се нарежда на първо място по износ, след като изпревари Германия.

► В същото време въпреки кризата Китай увеличи златния си резерв до 2.399 трлн. USD и увеличи ръста на икономиката.

► За последното тримесечие на миналата година китайската икономика е нараснала с 10.7% благодарение на агресивните антикризисни мерки, предприети от властите, които отделиха около 585 млрд. USD.

Пентагона се стресна от военния бюджет на Китай

Американските военни са притеснени от технологичните достижения на страната

Американското разузнаване не е оценило пълните мащаби на скоростта и степента на развитие на китайската оръжейна програма. Това стана ясно от изявление на министъра на отбраната на САЩ Робърт Гейтс. Той направи признанието в правителствен самолет на път към Пекин, където се проведе среща на високо равнище между САЩ и Китай.

По въздух

По думите на министъра най-голямо безпокойство във Вашингтон е предизвикала новината, че в Китай са разработили и произвели големи количества противокорабни балистични ракети. Те дават възможност на Китай бързо да поразят всички военноморски сили на САЩ в региона буквално за час, без да им оставят време за реакция.

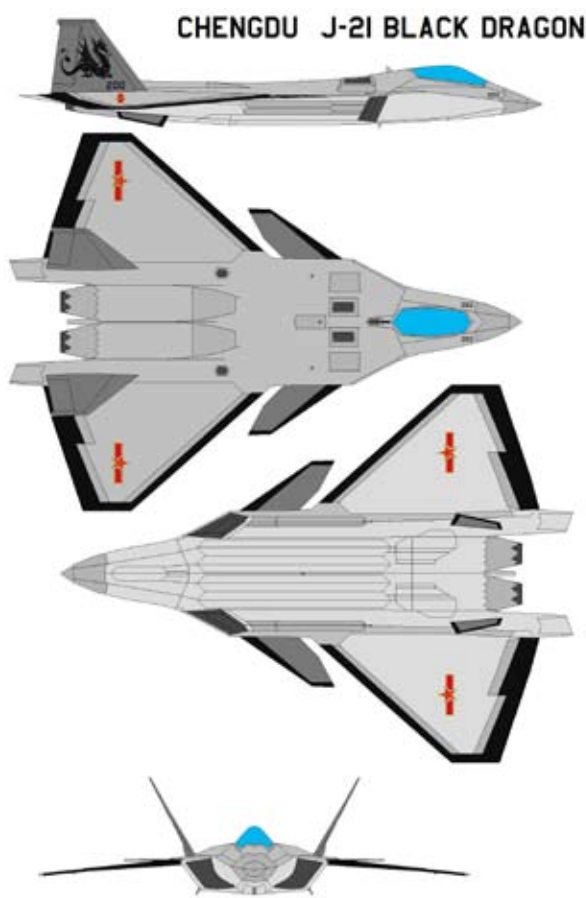
Други притеснения на американското правителство бяха породени от новината, че КНР разполага с невидим изстребител от пето поколение.

Удобно

За контрамерки на китайското ново въоръжение Гейтс е поискал увеличение на финансирането на военните програми. Решението е в разрез с обявената от Обама политика за свиване на военния бюджет в рамките на следващите пет години. Пекин все още не е дал официален отговор относно реакцията на Пентагона.

Цифри

Официалният военен бюджет на Китай за изминалата година беше 78 млрд. USD. В същото време реалните разходи са били почти двойно повече, съобщава Associated Press, позовавайки се на военни експерти. Така Пекин е на второ място в света по бюджетирание на армията след САЩ, които отделят около 636 млрд. USD за отбрана на година. □

Пекин влага 2 млрд. USD в Северна Корея

Инвестиционните планове на китайската държавна компания Shangdi Guanqun Investment притесниха ЕС и САЩ

Китайската държавна компания Shangdi Guanqun Investment ще инвестира 2 млрд. USD в Свободната икономическа зона на севернокорейския град Расон. Представители на Shangdi Guanqun Investment са подписали меморандум за взаимно сътрудничество със севернокорейската Investment and Development Group през декември 2010 г. Основната цел на двете страни според документа е превръщането на зоната в Расон в най-голямата промишлена зона на Североизточна Азия в следващите десет години.

Първи транш

Първият транш на финанси

от Китай към Расон ще бъде на стойност 300 млн. USD. Градът граничи с китайските провинции Цзи Лин и приморските граници на Русия. През 1991 г. получи статута на свободна икономическа зона, а в началото на януари тази година Северна Корея му даде статут на "специален град", с което сваля повечето от държавните ограничения за развитие на бизнес и търговия.

Притеснения

Новината накара част от европейските и американските анализатори да изразят притесненията си, че с подобни стъпки се оформя паназиатски комунистически блок - структура, която ще е по-силна и по-голяма от ЕС и САЩ, взети заедно. Притесненията им са подплатени от увеличаването на военния бюджет на Китай и подозренията, че парите, инвестирани в Северна Корея, ще бъдат разпределени към армията на радикално настроената република. □

Сделките с имоти през 2010 повече в сравнение с 2009

Декември обичайно е бил по-силен в сравнение с предишните

Петя и съпругът ѝ излизат с широки усмивки от нотариална кантора в Пазарджик. Двата току-що са извършени сделки за покупка на парцел в село Мало Конаре. Петя не може да повярва, че най-накрая след месеци наред търсене на имот, огледа на около 15 двора със и без къщи и дори опит да бъдат измамени най-накрая са се сдобили с двор. Върху него ще построят къща със съпруга си, а апартаментът в Пазарджик ще остане за децата им. Освен изгодната цена двоят има още един плюс - строителни материали, които ще могат да използват. Още нещо, заради което смятат, че са направили страхотен удар.

Продавачите също са доволни. Имотът е бил наследствен и напълно ненужен, с разпадаща се ограда и пълен с бурени. Опитвали са се да го продадат от няколко години, но Петя и съпругът ѝ са били сред малкото сериозни потенциални купувачи. Продавачите също смятат, че сделката е добра за тях, въпреки че за трите години, откакто се опитват да продадат селския двор, са свалили цената почти с 50%. Те просто ще могат да покрият част от кредитите си и да живеят по-спокойно. Сделката е приключена няколко седмици преди Коледа, та и продавачите, и купувачите смятат, че това е коледен подарък. Според брокерите обикновено през декември расте броят на реализирани нови и приключени сделки. Декември 2010 г. е бил потвърждение на "правилото".

Изгодно - подценено
"Хората купуват само ако смятат, че ще направят

удар. Двоумят се, обикалят, събират информация дълго време. Има и такива, които веднага купуват, но условието е, че се купуват най-често имоти под пазарната им цена", обясни Даниел Вечел, брокер от "Явлена", като потвърди историята на Петя и съпруга ѝ.

Прегледно оживление

"През декември имаме лек ръст на сключените сделки в сравнение с предишните месеци, а и в сравнение с декември 2009 г., когато имаше голяма неяснота за развитието на кризата в страната", обясни маркетинг мениджърът на "Адрес Недвижими имоти" Калоян Богданов. Той допълни, че още не е отчетен броят на сделките през 2010 г., но те са малко повече в сравнение с миналата година.

"При нас през декември броят на новите продажби намаля, но се увеличи броят на приключването на вече започнатите сделки", обясни оперативният директор на "Бългериян пропертис" Полина Стойкова.

"През декември имаше лек ръст на броя на сделките с имоти в сравнение с предишните месеци, но не е този силен декември, на който бяхме свидетели през 2006 и 2007 г.", разказа управителят на "Олимп Ю.В." Михаил Септемвриев. По думите му 2010 г. е започнала много силно, като до май има много реализирани сделки в сравнение с 2009 г. Лятото обаче е било изключително слабо, за да има отново увеличение

на имотните сделки от есента до края на годината. Според него през 2010 г. на пазара са се сключили няколко важни неща.

"Първото е, че продавачите разбраха, че не става само с чакане, и свалиха цените. Банките започнаха отново по-лесно да отпускат ипотечни кредити, а и лихвите по тях намаляха. Сега твърдят, че ще продължат да ги свалят. Затова мога да кажа, че банките контролират пазара на имотите у нас", обобща Септемвриев.

Златната среда - двустайните апартаменти

Двустайните апартаменти са били най-купувани и през изминалата година. Според брокерите обяснението е просто - цените на тези имоти са най-достъпни, а и хората първо купували двустайно жилище, което след това продавали и купували по-голямо. Управителят на "Олимп Ю.В." твърди, че през миналата година се е възродил интересът към парцелите в Горна баня, Баня, Панчарево, Лозен и Бистрица. "Явно вече се оценява възможността, че с 40 000-50 000 EUR може да се купи парцел и да се построи къща, като разходите стигнат до 80 000 EUR", обясни Михаил Септемвриев.

Полина Стойкова обобща отминалата година на имотния пазар така: "Ключовото число на отминалата 2010 г. е 10%. Имаше 10% ръст на продажбите и 10% спад на цените в сравнение с 2009 г. За 2009 г. ключовото число беше 40%."

Красимира Янева

▶ 2010 г. се оказа по-добра за брокерите на имоти в сравнение с 2009 г. Никой от нас не има отново пик на сделките

Още 8 компании наели офиси в Европейския търговски

▶ Осемте компании са наели общо 8 хил. кв. м

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

70% от площите вече са отдадени под наем

Още осем български и международни компании са станали наематели на 8000 кв. м в най-големия офисен проект в страната - Европейския търговски център. Така вече 70% от площите са отдадени. Осемте компании ще се нанесат във втората и третата сграда на центъра.

Новите наематели

Сред новите наематели са световният фармацевтичен концерн Pfizer, BSH Bosch

und Siemens Hausgerate GmbH - производителят на домакински електроуреди с марките Bosch, Siemens и Ufesa. Офисите на двете компании ще бъдат разположени в сграда В на комплекса.

Служителите на българското търговско дружество "Булметикс" и адвокатска кантора "Захариев и Методиев" също ще се нанесат в Европейския търговски център. Eurotech Services - един от водещите центрове за обслужване на клиенти в България, подразделения на световния гигант William Hill, са наематели в сграда С на комплекса. Там ще бъдат и Playtech, Safecharge

и CSMS.

Очаквания за 100% заетост

Според изпълнителния директор на Европейския търговски център Таня Косева-Бошова предимствата на Европейския търговски център са отличната локация, широкият набор от услуги и места за отпочиване в непосредствена близост до работните помещения - в прилежащия търговски център The Mall. Те са привлекли вниманието и на други български и международни компании, които преговарят за наем на офиси в комплекса. При осъществяване на сделки-

- малко ГОДИНА

месеци

участниците на този пазар обаче не смята, че скоро
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ЦЕНТЪР

те заетостта му ще достигне близо 100%.

Най-най

Най-големият наемател в офисния комплекс с 23 000 кв. м наета площ е Vivacom. Договорът с телекома е най-големият договор за наем на офис площи на българския пазар. Други компании, които преместиха работните си пространства в Европейския търговски център през 2010 г., са най-големият търговец на дребно в Европа "Карфур", световният моден гигант Inditex, една от най-успешните аутсорсинг компании у нас, Call Point New Europe, Samsung

Electronics, Alcatel-Lucent и лидерът в техническото обезпечаване на специални събития Special Events Group.

В края на 2010 г. Европейският търговски център спечели приза в категорията "Офис сгради" в националния конкурс "Сграда на годината".

Красимира Янева

23

► хил. кв. м е наетата площ от Vivacom

Инвеститори отварят молове на етапи, за да не плащат неустойки

Заради кризата собствениците на търговските центрове ги откриват само с няколко работещи обекта

Железни договори за наем все по-често притискат инвеститори в молове и по-малки търговски центрове да отварят частично огромните си обекти. Причината - в договорите с наемателите на всеки мол има срок за неговото откриване. Ако той не може да бъде спазен, най-често заради кризата, както и заради свръхпредлагането на търговски площи, инвеститорът трябва да открие обекта с част от наемателите - тези, които са успели да довършат и да заредят магазините си или са започнали своя рекламна кампания. Целта на собствениците на моловете е да не плащат хиляди евро неустойки на наемателите си и да калкулират загуби, обясняват експерти от бранша.

Така например през пролетта на 2010 г. частично отвори "Галерия Пловдив", както и "Гранд Мол Варна", а през ноември и декември "Варна тауърс", "Мол Русе" и "Мега мол Русе", както и малкият "Пърл парк" в София.

Тактика за успех на инвеститорите

"Когато обектът е построен и има наематели, се прави т. нар. soft-opening с отваряне на по-малко от 50% от обектите. "С течение на времето процентите стават 60 и продължават да растат, докато обектът се запълни", обясни Димитър Киферов, мениджър "Търговски площи" във Forton International. Той се занимава с отдаването под наем на магазините в "Мега мол Русе", който отвори в края на ноември само с няколко обекта. На 16 декември отвори и веригата супермаркети "Пикадили", както и други магазини, с които броят на отворените търговски обекти мина 20.

Прегколедна треска

Има още една причина, поради която 4 мола отвори през ноември и декември миналата година. Най-много се пазарува за Коледа и Нова година и е логично магазините да отворят преди тези празници, за да се наложат по-бързо. Това се оказало успешна тактика за Русе. "Той е неясен град за търговците и те винаги рискуват да наемат там магазин. Опитът ни обаче показва, че някои обекти в Русе направиха по-добри обороти от магазини на същите вериги във Варна например", обясни Киферов. Според него е напълно безсмислено да

се отварят молове през януари и февруари, когато традиционно българите свиват потреблението си и оборотите в търговията са ниски.

Третата причина за частичното отваряне на моловете са именно рекламните кампании, които някои от наемателите са започнали; те не желаят да лъжат клиентите си, за да не ги загубят.

Логиката на търговците

Наемателите също имат своите причини да отворят обекти в почти празен мол, както се случи в края на миналата година. "Първо, имахме сключен договор. Второ, в същия търговски център има открити магазини на "Пикадили" и на DM, които заедно с нашия обект смятахме, че ще постигнат добър синергичен ефект. Трето, смятахме, че ако открием там магазин преди Коледа, той ще се развие по-бързо", обясни Явор Николов от "Хиполенд". Не на последно място по важност обаче е причината, че веригата

” Русе е неясен град за търговците и те винаги рискуват да наемат там магазин

Димитър Киферов, мениджър "Търговски площи" във Forton International

няма свои магазини близо до Драгалевци и Бояна.

Засага без успех

Очакванията на мениджмънта на "Хиполенд" за по-бързо налагане и добри обороти преди Коледа, когато родителите са склонни да купуват скъпи играчки на децата си, не са се оправдали.

"Резултатите на магазини в "Пърл парк" са позорни за нашата верига. Има дни, в които магазинът ни от типа "Хипоекспрес", в който се продават само играчки и е с площ от малко над 170 кв. м в "Мега мол Русе", правеше по-големи обороти от обекта ни в "Пърл парк", който е с 860

кв. м площ", призна Явор Николов. Според него сточнически избор на магазини от веригата "Хиполенд", в които да пазаруват, докато в други градове новите им обекти се представят по-добре, защото клиентите търсят техните стоки например в един обект. Магазинът в "Скай сити" вече е затворен, а мениджърите на веригата смятат, да развият по-новия си обект в "Сердика център", който е и доста по-голям. Николов обаче смята, че "Пърл парк" трябва да бъде популяризиран по-масово от инвеститора, за да може да се увеличат клиентите, а и оборотите на магазините. Живеещи в района твърдят, че достъпът до търговския център, който се намира на Околовръстното, не е достатъчно добър.

"Не сме имали проблеми с наемателите си. Отворихме обектите с тези от тях, които бяха готови." Така инвеститорът в "Пърл парк" Валентин Жеков обясни защо се е стигнало до частично отваряне на търговския център с 9000 кв. м площ.

Красимира Янева

► В кризата на собствениците на молове им е все по-трудно да достигнат пълна заетост на обектите си с магазини
СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Интервю Красимир Николов, управляващ директор на FOX International Channels за България и Балканите

През пролетта ще пуснем “Ютилисима” - един от най-специалните канали на FOX

Нишовите канали са бъдещето на телевизията. Неслучайно News Corp продаде bTV

► **Господин Николов, каква ще бъде стратегията на “Фокс интернешънъл ченълс” за развитие на нишовите канали у нас и на Балканите?**

- Стратегията ни ще бъде ориентирана към поставяне на особен акцент върху рекламата. През последните години bTV продаваше каналите ни като изключителен представител на нашето рекламно време. След като News Corp продаде bTV, ние се разделихме. Създадохме доста силен рекламен екип, който вече постига приятни резултати. През следващата година планираме да навлезем като рекламен бизнес в Словения и Хърватия. В Сърбия сме стъпили преди две години и непрекъснато завземаме пазарен дял.

Стратегията на нашите канали се изразява и в разнообразието им. Имаме над 30 телевизионни бранда. В България присъстват само с някои от тях - FOX Life, FOX Crime, National Geographic, National Geographic Wild, който е с по-тясна целева аудитория, но за сметка на това стабилна. Навлизаме с HD каналите. Смятам, че това е бъдещето на телевизията, както и нишовите канали. Неслучайно News Corp продаде bTV.

► **Какви резултати по отношение на рекламата отчитате?**

- Пазарът в момента е на доста ниско ниво в сравнение с предходни години. Ние обаче постигнахме добри резултати. Като казвам добри, имам предвид, че изпълнихме бюджетите, които бяхме предвидили. Конкретни цифри не бих искал да споменавам. Мога да споделя, че бюджетите, които заложихме, бяха амбициозни.

► **Планирате ли да пуснете нови канали в България и с каква насоченост ще са те?**

- Да, съвсем скоро ще пуснем нов канал - “Ютилисима”, който е насочен изключително към дамската аудитория. Смяя да твърдя, че той е различен от FOX Life, който също е предпочитан от жените, но с удоволствие се гледа и от мъже. По FOX Life се излъчват предимно сериали, докато “Ютилисима” е канал, който е ориентиран към лайфстайл, направи си сама и т.н. Ще се излъчват предавания с практични съвети как да сме здрави и да изглеждате добре, как

майките да бъдат по-добри в ежедневните грижи за децата. Естествено и кулинария. Интересното за този канал е, че ще има локално производство. То вече е факт. Водещи български продуценти произвеждат няколко предавания специално за българската жена.

► **Кое е най-голямото предимство на нишовите канали пред телевизиите с по-широка аудитория?**

- Ефирната телевизия представя сензацията, търси актуалността на момента. Те дърпат голяма част от аудиторията си благодарение на този елемент. Нишовият канал търси определена аудитория. Ако той е добре позициониран, тя е много лоялна. Широката публика често пъти гледа по навик, и то нещо, което не е задължително да ѝ е интересно. Тогава е много важно да се сети, че ние сме там.

► **Каква е характеристиката на вашата публика?**

- Хубавата новина за нас е, че имаме много добър процент в частта дял зрители спрямо това, което сме имали предходната година. Това се забелязва във всички възрастови групи. Имаме претенциите, че сме достигнали много добре до младата аудитория. Във възрастовата група от 15 до 34 години сме най-силно представени. При хората от 18 до 49 години имаме над 75% ръст в сравнение с предходната година. Разбира се, тук не правим сравнение с ефир, не би било правилно. FOX Life при масовата аудитория има 76% ръст спрямо миналата година.

► **Какво търси българската аудитория?**

- Тя търси нещо, което да не я натоварва, но не прост хумор, нещо закачливо. Тя е доста интелигентна, претенциозна, не може да гледа всичко. Ние сами трябва да разберем българския зритель. Той невинаги е склонен да комуникира очакванията си.

Нашата публика се разви доста през последните години. Дори в сравнение с останалите балкански страни тя е по-взакателна. Върви няколко крачки напред пред останалите територии. Това много ни помага да реагираме на пазарите там, но пък е голямо предизвикателство тук, в България. Ние черпим ноу-хау от FOX в световен мащаб. Тенденциите, които се случват там, предстоят тук. В този смисъл на нас ни е удобно, но винаги вмъкваме локален елемент.

В България конкуренцията на нишови канали

е свирепа. Това създава трудности при търсене на програма, естествено тук имам предвид и цената. В другите балкански страни все още не е точно така. Това зависи и от пазарното проникване на Pay TV. В Сърбия тя е около 42%, а в България около 77%. Нашите канали са разпространени 95% в тези 42% в Сърбия, а в България сме разпространени около 64%. В Словения проникването на Pay TV е около 60%, в Хърватия - около 35%.

► **Смятате ли, че телевизионният пазар у нас се пренасити през последните години?**

- Той е пренаситен от гледна точка на броя на телевизиите, но е оскъден откъм качествен материал. Адски много телевизии се появиха след FOX Life, правейки опит да заемат определена ниша. Като че ли той предизвика интереса към нишовите канали у нас.

► **Къде стоят FOX Life и FOX Crime сред останалите телевизиите?**

- FOX Crime и National Geographic привличат относително еднаква като дял от аудиторията публика. При тях има сезонност в гледаемостта. Те попадат в първите 5 до 7 места в сравнение с останалите кабелни канали. Много често FOX Crime излиза и преди 5-о място, докато FOX Life винаги е в първата тройка. Радващо е, че често е на първо място. Зависи от часовия пояс и конкретната аудитория, която следим.

► **FOX Life и FOX Crime имат пряка конкуренция в лицето на bTV Cinema и bTV Comedy. Кой нагледва в тази нагневара?**

- bTV Cinema има 2.6% дял от аудиторията, а bTV Comedy - 3%. Тук има значение и пазарното проникване. Да не забравяме, че bTV Comedy се разпространява и чрез ефир в София. FOX Life обхваща около 64% от зрителите в страната. Въпреки това ги водим. Тук значение оказва и водещият канал - bTV, който е много силен. Не трябва да се подценява навикът да се гледа един канал, който мисля, че ние сме изградили у нашите зрители.

► **Наблюдавате ли тенденция на отлив на зрители през последните години? Младото поколение като че ли не е изградено от телематни.**

- Те са изключително игриви, те много бързо губят интерес. Интересни са им новите технологии, но категорично мога да кажа,

СИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Кой е Красимир Николов

► Красимир Николов е роден през 1972 г.
► Той заема длъжността управляващ директор на FOX International Channels за България и Балканите от октомври 2009 г.

► От 2000 г. започва работа в Balkan News Corporation като главен счетоводител.
► След това през 2005 г. се издига до финансов директор на FOX International Channels Bulgaria.
► От 2003 до 2005 г. работи и като главен счетоводител в “Петрол АД”.
► Завършил е финанси в УНСС в София.

че няма отлив от телевизията. Те намират време за нея. Ръстът на младите, които следят FOX Crime, е 85% в сравнение с миналата година. А при National Geographic е 110%. Глобално стратегията на телевизията е такава, че да може да обхване възможно най-много млади хора. По този повод миналата година National Geographic си смени слогъна. Той беше Think again, а сега е Live Curious, който ние преведохме “Любопитен ли си?”. Това предизвиква младата аудитория.

► **Каква по-конкретно е стратегията ви за привличане на младите зрители?**

- Това зависи от начина, по който подреждаме програмата, от начина, по който тя изглежда. Когато говорим за entertainment channels, като FOX Life и FOX Crime, ние предварително знаем как тя се е представила в други страни, на други пазари.

National Geographic е уникален, защото сам произвежда програмата си. При него е въпрос на посока кое според производителя е интересно за конкретния зритель. Миналата година беше направен нов сайт на National Geographic, организирахме и фотоконкурс, в който се включиха над 800 души. Опитваме се да намерим младите в интернет, където са най-често и откъдето черпят информация.

► **Имате ли намерение да развивате сайта и на FOX Life?**

- Това засега сме го оставили на заден план. Сайтовете на FOX каналите са само поддържащи. Това не важи за National Geographic, чиято уеб-страница е доста по-сериозна. По подобен начин ще процедираме и със сайта на новия канал “Ютилисима”. Много сериозно ще наблегнем на него.

Елена Петкова

„Труд“ ще бъде по-социален, а „24 часа“ с по-младежка аудитория

Изборът на нови главни редактори на двата вестника ще бъде направен от членовете на издателския борд и външни лица

Новите главни редактори на „Труд“ и „24 часа“ ще трябва да продължат сегашната насоченост на водещите ежедневници. С една малка промяна - ще се върнат към първоначалния замисъл, а именно - „24 часа“ да бъде градски ежедневник, преследващ по-млада аудитория, а „Труд“ да бъде по-социален, с по-зряла читателска таргет група.

Отклонение от първоначалния замисъл

Според единия от членовете на издателския борд на „Вестникарска група България“ и управител на фирмата собственик „БГ Принтмедия“ - Христо Грозев, двата вестника запълват идеално нишите за качествени издания на медийния пазар благодарение на стратегиите си. „Първоначалните стратегии обаче не са били следвани до края и по този начин ежедневниците са били поставени в конкурентна среда един спрямо друг през годините“, коментира пред в. „Пари“ Христо Грозев. Това според него е и причината водещите ежедневници да станат прекалено близки като съдържание. По думите му очакване на новите собственици е двете основни медии от пресгрупата да се върнат към първоначалния си замисъл.

На пресконференция в неделя новите собственици от „БГ Приватинвест“ обявиха, че Тошо Тошев и Венелина Гочева ще се махнат от постове на главни редактори на „Труд“ и „24 часа“. Те ще станат вицепрезиденти на издателския борд на „Вестникарска група България“.

Конкурс в един етап

Според управителя на „БГ

Принтмедия“ членовете на новосъздадения издателски борд все още изчистват концепцията за това какви качества трябва да притежават личностите, които ще оглавят печатните медии в групата. До края на февруари трябва да станат ясни главните редактори на четирите основни вестника от „Вестникарска група България“ - „Труд“, „24 часа“, „Седмичен Труд“ и „168 часа“. Изборът ще стане едновременно, като самият конкурс ще е в един-единствен кръг, в който ще бъдат разгледани всички кандидатури. Преди дни новите собственици обявиха, че очакват всеки кандидат да представи своя концепция за развитие на вестниците, като в нея трябва да проличи печеливша стратегия, без да се променя изцяло профилът на различните издания.

Думата има издателският борд

Оценяващи ще бъдат поне петима души - членовете на издателския борд. Христо Грозев не изключи и възможността да бъдат привлечени външни лица, които също да участват в определянето на фаворитите.

Няма поставени ограничения пред желаещите да кандидатстват - както по отношение на възраст, така и по отношение на принадлежност към дадена медия. В тази връзка Грозев заяви, че се очаква и даже е желателно участие в конкурса да имат и хора от самите ежедневници или седмичници.

Промени сред зам. главните

Новите собственици категорично заявиха, че съкращение на журналисти и репортери няма да има. Дали обаче зам. главните редактори и шефове

„Първоначалната концепция е предвиждала „Труд“ да бъде по-социален вестник, което води след себе си по-възрастна аудитория, а „24 часа“ да бъде градски вестник и по-младежки по отношение на таргет аудиторията

Христо Грозев,
управител на „БГ Принтмедия“

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

на отдели ще останат същите, ще зависи изцяло от новоизбраните главни редактори. „Не е наша работа да правим смени в отдели и сред заместник главните редактори. В рамките на бюджета си главните редактори ще имат пълното право да правят промени, както преценят за добре“, заяви Грозев.

Бъдещето на интернет визията

Човекът, който ще отговаря за визията на интернет изданията на ежедневниците, няма да е на пряко подчинение

на главните редактори. Той също ще бъде избран от издателския борд и съответно ще му бъде пряко подчинен.

Още при обявяването на новите собственици преди месец беше подчертано, че позиционирането на изданията в интернет ще бъде сред основните приоритети. За тази цел един от новите проекти ще бъде създаването на ново онлайн издание, различно от сайтовете на вестниците, които читателите познават сега.

Елина Пулчева

КЗК става арбитър в медиен спор за първи път

Комисията глоби издателя на „Дневник“ и „Капитал“ заради увреждане доброто име на „Нова българска медийна група“ на Ирена Кръстева

В края на миналата година Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) взе решение, което е прецедент в досегашната й практика - произнесе се в спор между медии, който не е чисто търговски. Комисията глоби издателя на вестниците „Капитал“ и „Дневник“ - „Икономедия“ - за три публикации, свързани

с друго издателство - „Нова българска медийна група“ (НБМГ) на Ирена Кръстева. Независимият държавен орган, който следи за спазването на принципите, регламентирани в Закона за защита на конкуренцията (ЗЗК), наложи санкция заради увреждане на доброто име и доверието към групата, управлявана от Ирена Кръстева, както и за оказване на нелоялна конкуренция. Така комисията се оказва арбитър във взаимоотношенията между две издателски групи. Практиката в подобни ситуации е казуси от този род да се решават на ниво гилдийни организации. НБМГ обаче не е подписала

Етичния кодекс, който влезе в сила през 2006 г. и на който се възлагаха надежди за саморегулация на медийната среда. Това, че медийната група на Ирена Кръстева не е подписала кодекса, прави невъзможно случаят да бъде решен в Етичната комисия.

Според запознати с решението на КЗК материята на казуса между издателите е много фина и има риск от пряко засягане на свободата на словото. „Основната дейност на медиите е да разгласяват информация и в този смисъл да се прилага текст от ЗЗК, свързан с говорене срещу конкурент, е крайно неуместно, опасно и негати-

тивно за свободата на словото“, коментира за в. „Пари“ ръководителят на правния екип на „Програма за достъп до информация“ Александър Кашъмов. Според него санкция трябва да се налага само при наличието на обществена необходимост, а това означава да се изследва задължително обществеността на направените публикации. Според адвокатите публикации, които са направени в обществен интерес, поначало не може да бъдат санкционирани, защото обществото има право да получава информация и да изслушва обществените дебати по дадени въпроси.

КАК ДА ИЗПРАТИТЕ ВАШЕТО БИЗНЕС ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА ПРАВИЛНИЯ АДРЕС

За да е успешна вашата маркетингова стратегия, поръчай адресен списък.
www.daxy.com

ПРЕДИ ДА ПУСНЕШ ПИСМОТО!

ДАКСИ

И баба знае

Техниката, културата и политиката на Америка дадоха на английския език нови думи през 2010 г.

Кратката форма app на думата application („приложение“) беше обявена за дума на 2010 г. от Американското дружество на диалектите. Фразата, с която Apple успокоява потребителите си, че има приложения за всичко (There's an app for that), и появата дори на магазини за приложения (app stores) стоят зад избора на езикова единица с история, която започва доста преди 2010 г. „Дядото“ на класациите за дума на годината, както го определя езиковият сайт World Wide Words, за 21-ви път посочи най-популярната речникова единица за изминалата година.

Един от най-убедителните аргументи app, а не някоя от другите номинирани думи да спечели е твърдението на един от гласуващите, че дори баба му я е чувала, обясни съпредседателят на сесията Бен Зимър.

Ежегодните сесии, които се организират за събитието, представляват нещо като купон за езикови специалисти. Макар че участниците са все сериозни хора, които си изкарват хляба с писане, атмосферата е далеч от претенциозна и скована. Напротив, духът на тези събирания е точно като този на езика - жив, динамичен и забавен.

Вкусно!

Възклицанието пом, което успешно минава и за съществително и което идва от приликата със звука, съпровождащ консумацията на вкусна храна, пък взе титлата за най-ползвана дума. Американският ек-

вивалент на българското „м-м-м“ е само последната добавка към богатия речник на вкусовите възприятия в САЩ.

В аванс

Това, което на български би звучало като „предхабилитация“ (prehab), също добре се вписва в културния пейзаж на Америка и заслужено е победителят в категорията „Най-творческа дума“.

Превантивното влизане в център за възстановяване, където звездите отвъд океана често лекуват пристрастяванията си към каквото се сетите - от алкохолизъм и наркомания до сексуални мании, стои зад идеята за предварителната рехабилитация.

Камо Шекспир

Комбинацията от „опровергавам“ и „отричам“ refute е езиковият принос на бившия губернатор на Аляска и кандидат-вицепрезидент на САЩ Сара Пейлин, който почти еднородно беше определен за най-ненужната дума на 2010 г. На критиците си, които заявиха, че такава дума няма, Пейлин отговори, че и Шекспир е бил словотворец. Така тя „опрече“ несъстоятелните им твърдения.

Антитероризъм

Най-скандален на езиковедите се е сторил изразът gate gare. „Изнасилването на изхода“ доби широка популярност по много летища в света през миналата година. Практиката пътниците да остават почти по адамово/евино облекло цели да докаже, че нямат скрита бомба в дрехите.

Военна физика

Според Пентагона най-мекият начин да опишеш яростните атаки срещу войските в Афганистан е терминът „кинетично събитие“ (kinetic event). Т. е. на едни тела нещо им се е случило. С това фразата на министерството на отбраната грабна палмата за най-евфемистичен израз.

Тенгенция

Думата „тренд“ (trend), но използвана като глагол, най-вероятно ще се запази в езика. Поне така смятат

експертите от Американското дружество на диалектите. Терминът произхожда от Trends на Twitter и обозначава най-горещите (най-„трендвани“) теми в онлайн пространството. Както обаче често става в езика, значението на глагола вероятно ще прескочи границите на интернет.

Без шансове

Най-малки шансове за вечност пък има думата „културомия“ (culturomics), която идва от проекта на Google за анализиране историята на езика и културата. Инструментът залага на милионите дигитални книги, от които компанията се надява да изведе модел за проследяване на културните тенденции.

Единодушно

В новата категория на изборните термини членовете на Американското общество на диалектите еднородно и с аплодисменти решиха да обявят всички номинации за губещи. След като приключиха междинните избори в САЩ през 2010 г., явно езиковедите

повече не искат да се борят с електоралния речник.

За феновете

Популярността на комедийния сериал „Веселие“ (Glee) на телевизия Fox произведе думата, описваща любителите му. В новата категория „Думи за фенове“ победител за 2010 г. е glee, която веселяшки звучи като Greek (гръцки), само че с китайски акцент.

Име на годината

Аналогична класация на Американската асоциация

на имената определи Ейфънтайлокутл за име на 2010 г. Малкият вулкан с непропорционално име избълва толкова пепел, че повали на

земята самолетния трафик в Европа и откъсна континента от останалата част на света.

Излика Филипова

История Най-старата класация

▶ Американското общество на диалектите е основано през 1889 г., за да изучава английския език в Северна Америка, както и всички други езици и

диалекти, които влияят на развитието му. Сред членовете му са лингвисти, лексикографи, етимолози, историци, граматисти, редактори, писатели, преподаватели и независими учени в областта на английския, чуждите езици и други дисциплини.
▶ Класацията „Дума

на годината“ на Американското общество на диалектите съществува от 21 години и е най-старата такава класация за новостите в английския език.
▶ Въпреки впечатляващия професионален профил на членовете на

обществото самата класация се изготвя полунасерiously-полунашега и няма претенции да дава официална санкция за новите езикови единици в английския.
▶ Целта е да се покаже, че промяната в езика е нещо нормално, постоянно и забавно.

„Думата **vuvuzela** също се вмести сред номинациите, а петролният разлив (на английски **spill**) на BP в Мексиканския залив роди думите **spillion** за огромно количество разлят петрол и **spillionaire** за човек, забогатял от фонда на BP за почистване на екологичната катастрофа